

Ringkjøbing Amt
Teknik- og miljøområdet

Damstrædet 2
Postboks 154
6950 Ringkøbing
Tlf. 96 75 30 00
Fax. 96 75 35 35
www.ringamt.dk
e-mail: vam@ringamt.dk

Abildtrup Dambrug

v. Kjeld Jensen

Dørslundvej 92

7330 Brande

Den 19. juni 2003

Journal nr.: 8-76-1-681-2-03

Sagsbehandler: Jakob Larsen

Tlf. direkte: 96 75 36 68

MILJØGODKENDELSE

Abildtrup Dambrug – ”modeldambrug”

DDO ©, Copyright COWI

Miljøgodkendelse
juni 2003

INDHOLDSFORTEGNELSE

GODKENDELSE	1
1 STAMBLAD FOR DAMBRUG.....	1
2 DAMBRUGETS AKTIVITETER	2
2.1 Hovedaktivitet.....	2
2.2 Væsentlige biaktiviteter	2
2.3 Historik	2
2.4 Væsentlige miljøforhold	2
3 ANSØGNING.....	3
4 AFGØRELSE.....	3
5 VILKÅR.....	4
5.1 Generelt.....	4
5.2 Drift og vandindtag.....	5
5.3 Spildevand	7
5.4 Vandkvalitetskrav	9
5.5 Vaccination, medicin og hjælpestoffer.....	9
5.6 Støj.....	12
5.7 Vibrationer.....	12
5.8 Lugt.....	12
5.9 Affald	13
5.10 Slam	13
5.11 Uheldsforebyggelse	14
6 GODKENDELSENS UDNYTTELSE.....	14
7 AMTSRÅDETS BEMÆRKNINGER	14
7.1 Generelt.....	14
7.2 Abildtrup Dambrug	15
8 ANDRE MYNDIGHEDERS UDTALELSER	15
9 OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEMULIGHED.....	15
10 KOPI AF DENNE GODKENDELSE SENDT TIL:.....	18

BILAG	19
1 LOVGRUNDLAG	19
1.1 Bekendtgørelser, direktiver og vejledninger.....	20
2 LITTERATURLISTE.....	21
3 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE	21
3.1 Indretning	21
3.2 Renseforanstaltninger	22
3.3 Produktion og foderforbrug	23
3.4 Energiforbrug.....	23
3.5 Støj, lugt og vibrationer	24
3.6 Udledninger.....	24
3.7 Renere teknologi og BAT	24
3.8 Vandkvalitetskrav	26
3.9 Medicin og hjælpestoffer.....	28
3.10 Biologisk vandløbsbedømmelse og recipientforhold.....	36
3.11 §3 områder.....	37
3.12 EF-fuglebeskyttelses-, EF-habitat- og Ramsar-områder.....	38
3.13 Konklusion på den miljøtekniske vurdering	40
4 ANSØGNINGENS SAGSAKTER.....	40
TIDSRISTER	41
4.1 Overholdelse af vilkår	41
4.2 Indberetning.....	41
4.3 Foranstaltninger uden tidsfrist	42
5 FAUNAKLASSEFASTSÆTTELSE EFTER DVFI	43
5.1 Indledning.....	43
5.2 Baggrund.....	43
5.3 Formål med indførelse af Dansk Vandløbsfaunaindeks (DVFI) .	44
5.4 Kort beskrivelse af Dansk Vandløbsfaunaindeks (DVFI)	44
5.5 Regionplan 2001	45
5.6 Atypiske vandløbsstræk.....	46
6 DRIFTSJOURNALENS INDHOLD.....	48
7 ANSØGNING MED SUPPLERENDE OPLYSNINGER	50
8 VVM-SCREENING	51

9	MILJØSTYRELSENS FORSLAG TIL VANDKVALITETSKRITERIER INCL. BREV AF 9. OKTOBER 2002 TIL AMTERNE.	57
10	AFGØRELSE OM ÆNDRET UDLØBSAFGITRING	58

GODKENDELSE**1 Stamblad for dambrug**

Dambrugets navn	Abildtrup Dambrug
Dambrugets adresse	Herningvej 45, 6920 Videbæk.
Dambrugets telefonnumre	97175256 / 97188012 (ejer)
Dambrugets matrikelnumre	1 cg Abildstrup By, Vorgod Sogn
Selskabsform	Enkeltmandseje
Dambrugets ejer	Kjeld Jensen
Ejers adresse, post nr.	Dørslundvej 92, 7330 Brande
Dambrugets forpagter	-
Forpagters adresse	-
Driftsansvarlig kontaktperson	Jan Hvass Jensen
Miljøansvarlig kontaktperson	Jan Hvass Jensen
Listebetegnelse, jfr. bek. 646/29. juni 01	I3
Branchebetegnelse, jfr. bek. 646/29. juni 01	Ferskvandsdambrug
Nace kode	50200
CVR-nr.	3992 5354
P-nummer	1.003.221.474
Dato for miljøgodkendelse	19. juni 2003
Udmeldt foderforbrug	205 tons pr.år
Stadfæstet foderforbrug	205 tons pr år
Godkendt foderforbrug	410 tons pr. år i en 2-årig forsøgsperiode.
Nærrecipient	Vorgod Å
Målsætning overholdt	Ja
Vandløbets median minimums vandføring	910 l/s nedstrøms dambruget
Maksimal tilladt vandforbrug	61,5
Normalt vandforbrug	61,5
Passageforhold	Fri passage
Fjernrecipient	Ringkøbing Fjord
Tilsynsmyndighed	Ringkøbing Amt
Hjemstedskommune	Videbæk Kommune

2 Dambrugets aktiviteter

2.1 Hovedaktivitet

Produktion af portionsørreder (250-450 g) fortrinsvis fra eget kummehus. Der vil være en stående bestand på ca. 160 tons med en maksimal anlægskapacitet på 257 tons.

2.2 Væsentlige biaktiviteter

Ingen

2.3 Historik

Abildtrup Dambrug er anlagt ved landvæsenskommisionskendelse i 1954 ved Vorgod Å.

Dambruget fik ved udmelding af 22. maj 1990 fastsat et foderforbrug på 205 tons/år.

Der er i 1998 etableret stryg forbi dambrugets opstemning. Her blev der truffet frivillig aftale om afgivelse af minimum 230 l/sek til omløbsstryget.

Dambruget fik ny ejer pr. 1. januar 1999, som følge heraf blev der i foråret 1999, med støtte fra strukturdirektoratet, foretaget en del indretningsmæssige ændringer på dambruget. Det var etablering af mikrosigter, returpumpestationer og optimering af hydraulikken i bundfældningsanlæggene.

Dambruget er miljøgodkendt af Ringkjøbing Amt den 28. september 2000.

Miljøgodkendelsen blev anket af Danmarks Sportsfiskerforbund.

Ved afgørelse af 27. juni 2001 stadfæster Skov- og Naturstyrelsen amtets afgørelse bortset fra en ophævelse af vilkår vedrørende udledning af medicin og hjælpestoffer og en ændring af vilkår om vandløbets påvirkning.

Amtet har ved brev af 12. februar 2003 til Dansk Dambrugerforening anbefalet, at Abildtrup Dambrug bliver inkluderet i forsøgsordningen vedrørende modeldambrug.

2.4 Væsentlige miljøforhold

Biologisk påvirkning af nærrecipienten Vorgod å med iltforbrugende stoffer, rester af medicin og hjælpestoffer samt tilførsel af næringssalte til fjernrecipienten Ringkøbing Fjord.

Godkendelse

I en 2-årig forsøgsperiode (jf. modeldambrugsbekendtgørelsen) vil der være risiko for en kvælstofudledning, der ligger ud over den resulterende udledning ved dambrugets indretning efter dambrugsbekendtgørelsen. Det forventes dog, at kvælstofudledningen i stedet minimeres i forbindelse med dambrugets yderligere rensning.

Etablering som modeldambrug vil genoprette tæt på 100% faunapassage forbi dambruget, da dambrugets vandindtag ikke længere sker gennem den nuværende 1,5 km lange fødekanal.

Der sker udledning over "bioblokke"/hulplade, som effektivt forhindrer at fisk og smådyr kan trække ind på dambruget, idet afløbsvandet tilføres Vorgod Å i diffus dråbe/stråle form.

Naturlige afstrømningsforhold genoprettes på et langt stræk af Vorgod Å

3 Ansøgning

Ved ansøgning af 24. april 2003 har dambrugskonsulent Lisbeth Jess Petersen på vegne af dambrugsejer Kjeld Jensen søgt om miljøgodkendelse af Abildtrup Dambrug.

Der ansøges om miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5 § 33.

Der ansøges om et foderforbrug på 410 tons foder pr. år.

4 Afgørelse

Der gives hermed godkendelse til det ansøgte dog gøres vilkår vedrørende medicin og hjælpestoffer midlertidige gældende til 31. marts 2005, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 15

Tilladelse til 410 tons foder årligt gives for en forsøgsperiode på 2 år, der igangsættes senest 1. juli 2004. Efter udløb af forsøgsperioden fastsættes det fremtidige foderforbrug i overensstemmelse med bekendtgørelse om modeldambrug bilag 1. pkt. 1.

Godkendelsen gives på grundlag af ansøgningens oplysninger (Bilag 7), og miljømyndighedens vurdering - inklusiv VVM-screening (bilag 8).

Det anvendte lovgrundlag er nævnt i Bilag 1.

Samtidig gives tilladelse til, at udlede procesvand fra dambruget til Vorgod Å i henhold til miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, kapitel 4 § 28 (Lov nr. 358 af 6. juni

Godkendelse

1991) og bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 samt bekendtgørelse 921 af 8. oktober 1996 om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer.

Dambruget er retsbeskyttet i godkendelsesperioden.

Godkendelsesperioden udløber 8 år efter godkendelsesdato.

Tilsynsmyndigheden kan til enhver tid revidere kontrolvilkårene for at forbedre egenkontrollen eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen vedrører de miljømæssige forhold efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 §39 . Bekendtgørelse nr. 204 af 31. marts 1998 om ferskvandsdambrug og bekendtgørelse nr 923 af 8. november 2002 stiller mindstekrav til ferskvandsdambrug. Reglerne i disse bekendtgørelser skal derfor være opfyldt, hvis ikke de i denne godkendelse skærpes.

Der gives endvidere dispensation efter naturbeskyttelseslovens §16 (åbeskyttelseslinjen) til etablering af nyt recirkuleret betonanlæg på dambrugets hidtidige produktionsareal – dette anlæg består af produktionsanlæg på 8.775 m², sættefiskanlæg på 372 m², et nyt kummehus på 312 m² og et centralt slamanlæg på 500 m².

Udlagt § 3 eng vest for dambrugets nuværende nordlige bundfældningsbassin friholdes for anlæg mv.

Der er truffet afgørelse vedrørende udløbsafgørelse iht. bekendtgørelse om ålepas, ungfiskesluser samt afgørelser i ferske vande (bek. nr 1018 af 12. december 2002) - jf. bilag 10.

Ansøger har selv ansvaret for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser efter anden lovgivning.

5 Vilkår

5.1 Generelt

- 5.1.1 Godkendelsen omfatter hele anlægget.
- 5.1.2 Dambruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, og i henhold til de opstillede vilkår.
- 5.1.3 Ændringer eller udvidelser, såvel bygningsmæssigt som driftsmæssigt, som indebærer forurening, herunder affaldsfrembringelse, må ikke

Godkendelse

påbegyndes, før ændringen eller udvidelsen er godkendt af tilsynsmyndigheden.

- 5.1.4 Dambruget skal holde tilsynsmyndigheden orienteret om, hvem der til enhver tid er miljømæssigt driftsansvarlig på dambruget, herunder specielt ansvarlig for, at denne godkendelses vilkår er overholdt. Såfremt der sker ændringer i dambrugets ejerforhold eller forpagtning, skal Ringkjøbing Amt skriftligt orienteres herom inden 1 måned efter ændringen. Ved manglende orientering anses dambrugets ejer som ansvarlig.
- 5.1.5 Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på dambruget. Placering og indhold af godkendelsen skal være bekendt af alle ansvarlige. De vilkår i godkendelsen der angår driften skal være kendt af de personer, der er ansvarlig for den pågældende del af driften.
- 5.1.6 Andre miljøbelastende aktiviteter end de der er beskrevet i godkendelsen, må ikke finde sted. I tvivlstilfælde afgør tilsynsmyndigheden, hvad der skal betragtes som miljøbelastende aktiviteter.
- 5.1.7 Ved driftsuheld, der kan medføre forurening, skal tilsynsmyndigheden straks orienteres. Senest 14 dage efter uheld skal virksomheden have indsendt beskrivelse af uheldets omfang, samt foreslå forebyggende foranstaltninger, der begrænser risikoen for nye uheld.
- 5.1.8 Driftsjournalen skal opgøres én gang om året pr. 31. december. Oplysningerne skal sendes til Ringkjøbing Amt inden den 1. februar det efterfølgende år. Bilag 6 beskriver de oplysninger driftsjournalen skal indeholde.
- 5.1.9 Driftsjournalen skal på forlangende forevises tilsynsmyndigheden. Hvis driftsjournalen foreligger elektronisk kan tilsynsmyndigheden forlange udskrift af driftsjournalen. Driftsjournalen skal opbevares mindst 5 år efter afslutningen.

5.2 Drift og vandindtag

- 5.2.1 Det tilladelige foderforbrug udgør 410 tons/år i en 2-årig forsøgsperiode igangsat senest 1. juli 2004.

Dambruget skal i forsøgsperioden drives og indrettes i overensstemmelse med modeldambrugsbekendtgørelsens bilag 2.

Godkendelse

Efter udløb af forsøgsperioden fastsættes det fremtidige foderniveau jf. bekendtgørelse om modeldambrug bilag 1, pkt. 1 under anvendelse af forsøgsordningens resultater.

5.2.2 Opstart af forsøgsperioden skal koordineres med Ringkjøbing Amt, DMU og DFU.

5.2.3 Foderforbruget fordeles i henhold til produktionsplanen, beskrevet i ansøgningen side 7. Hvis produktionsplanen ønskes ændret væsentligt, f.eks. produktion af andre fiskearter, fiskestørrelser osv., skal dette meddeles tilsynsmyndigheden, som inden 14 hverdage efter modtagelsen, skal meddele om ændringen umiddelbart kan godkendes, eller om det kræver et tillæg til den eksisterende godkendelse.

5.2.4 Der må alene benyttes tørfoder på dambruget med en maksimal daglig udfodring i forsøgsperioden på 3.280 kg.

Efter udløb af forsøgsperioden fastsættes maksimal udfodring forholdsmæssigt ift. det fremtidige foderforbrug.

5.2.5 Foderkvotienten må ikke overstige 1,0.

5.2.6 Foderets indhold skal være i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler herom. Tabel 1 angiver hvilke krav til foderindhold der skal være opfyldt for yngel, konsum- og sættefisk og moderfisk.

	Yngel [4-20g]	Konsum- og sættefisk	Moderfisk
Fosfor [% af tørvægt]	max. 1,3	max. 1	max. 1,2
Kvælstof [% af tørvægt]	max. 9,3	max. 9	max. 9,3
Bruttoenergiindhold [Mcal. pr. kg tørvægt]	min.5,35	min. 5,8	min. 4,7
Andel af foderets bruttoenergiindhold der skal være omsætteligt [%]	min. 80	min. 80	min. 77
Smuldindhold [%] ¹	max. 1	max. 1	max. 1

Tabel 1. Krav til foder.

¹Smuldindholdet defineres, som den fraktion af foderet, der kan sigtes fra med en sigte med maskestørrelse, der er 0,25 gange foderpillernes tværmål.

5.2.7 Foderforbruget skal indføres i driftsjournalen med angivelse af mængde, art og periode. Hvis der anvendes mere end én fodertype ved dambruget skal hver fodertype opgøres for sig.

5.2.8 Dambrugets tilladelige vandindtag er reduceret af hensyn til drift som modeldambrug type 3 og må maksimalt udgøre 61,5 l/s.

5.2.9 Vandføringen gennem dambruget skal kunne måles ved en særlig indretning i dambrugets udløb.

Under forsøgsordningen skal vandføringen endvidere kunne registreres på en række interne stationer, så det totale vandflow til og fra renseforanstaltningerne kan registreres af det projekttilknyttede akkrediterede laboratorium.

5.2.10 Relation (graf/tabel) til brug ved aflæsning af vandføring ud af dambruget skal tilsendes amtet før opstart af den 2-årige forsøgsordning.

5.3 Spildevand

5.3.1 Driften af Abildtrup Dambrug, må ikke forhindre, at Vorgod Å umiddelbart nedstrøms dambruget har en faunaklasse på minimum 5.

Den optimale faunaklasse er vurderet til 7.

Faunaklassen er fastsat efter Dansk Vandløbsfaunaindeks.

5.3.2 Udløbsvandet fra dambruget skal altid have en iltmætning på minimum 70 %.

5.3.3 Dambruget skal efter forsøgsperiodens udløb, og under forudsætning af at alle udlederkrav er overholdt, årligt lade et akkrediteret laboratorium udtage 12 prøvesæt i ind- og udløb (overfladevand), der analyseres for BI_5 , ammoniumkvælstof, totalfosfor, totalkvælstof og iltmætningsprocent. Analysekemaerne skal ledsages af tal for:

- Vandføring
- Foderforbrug i prøvetagningsdøgnet
- Fodertype i prøvetagningsdøgnet
- Fiskebestand

Godkendelse

- Eventuelle atypiske forhold (f.eks. sygdom, sygdomsbekæmpelse, eller ændringer i dambrugets rutiner i prøvetagningsdøgnet)

Hvis udlederkrav ikke er overholdt i forsøgsperioden fastsætter amtet niveauet for den fremtidige egenkontrol.

Kopi af analyseskemaer, samt øvrige driftsoplysninger skal tilsendes amtet direkte fra analyselaboratoriet.

- 5.3.4 I den 2 årige forsøgsperiode skal dambruget udføre egenkontrol som beskrevet i ansøgningens afsnit 7 – i overensstemmelse med bekendtgørelse om modeldambrug kap. 4 og Bilag 4 og efter de retningslinjer de projektansvarlige (DMU/DFU) fastsætter. Eventuelle hensigtsmæssige ændringer i egenkontrolprogrammet i løbet af projektforløbet skal godkendes af Skov- og Naturstyrelsen.
- 5.3.5 Dambruget skal overholde dambrugsbekendtgørelsens udlederkrav baseret på et teoretisk vandindtag på 500 l/s jf. miljøgodkendelse af 28. september 2000.
- 5.3.6 Afløbskontrol i den 2-årige forsøgsperiode:

BI₅ og ammonium-N

Dambrugets gennemsnitlige netto døgnudledning i hver af de 1-årige måleperioder (365 døgn) skal overholde følgende kontrolregel - 26 analysesæt (**tilstandskontrol**).

$$\underline{\bar{d}_k + k_k \times s_k < U_k}$$

\bar{d}_k – gennemsnitlig overkoncentration

s_k – standardafvigelse

U_k – kravværdi

$k_k = 0,50$

Kravværdi (U_k)

BI₅ **43,20 kg/døgn (8,13 mg/l ved 61,5 l/s)**

Ammonium-N **17,28 kg/døgn (3,25 mg/l ved 61,5 l/s)**

Suspenderet stof, Total-N, og Total-P

Dambrugets gennemsnitlige nettodøgnudledning i hver af de 1-årige måleperioder (365 døgn) skal overholde følgende kontrolregel - 26 analysesæt (**transportkontrol**).

$$\bar{d}_T + k_T \times s_T < U_T$$

Kravværdi U_T (26 analysesæt - transportkontrol).

$$U_T = U_{Tk} + (k_T - k_k) \times s_T$$

$$k_T = -0,34$$

$$k_k = 0,50$$

U_{Tk} – dambrugsbekendtgørelsens kravværdi (overkoncentration) omregnet til døgntransport.

Kravværdi (U_T):

Suspenderet stof: $U_T = 129,60 \text{ kg/døgn} + (-0,34 - 0,5) \times s_T$

Total-N: $U_T = 25,92 \text{ kg/døgn} + (-0,34 - 0,5) \times s_T$

Total-P: $U_T = 2,16 \text{ kg/døgn} + (-0,34 - 0,5) \times s_T$

5.3.7 Efter den 2-årige forsøgsperiode fastsætter amtet det efterfølgende egenkontrolprogram.

5.4 Vandkvalitetskrav

5.4.1 Abildtrup Dambrug skal overholde amtets vandkvalitetskrav vedrørende medicin og hjælpestoffer fra 1. april 2005.

5.4.2 Abildtrup Dambrug skal overholde amtets vandkvalitetskrav for klorid på 100 mg/liter ved behandling med kogsalt.

5.4.3 Overholdelse af vandkvalitetskrav vurderes ved beregning.

5.5 Vaccination, medicin og hjælpestoffer

Godkendelse

- 5.5.1 Anvendelsen af medicin og hjælpestoffer til behandling af fisk skal begrænses mest muligt ved anvendelse af renere teknologi - såsom vaccination, recirkulering, substitution til mere miljøvenlige stoffer og driftsoptimeringer med henblik på sygdomsminimering.
- 5.5.2 Dambruget skal dypvaccinere yngel/sættefisk over 4 g mod rødmundssyge såfremt der indtages overfladevand.

Vaccination mod rødmundssyge kan kun fraviges under særlige omstændigheder og dyrlægeredegørelse skal i så fald vedlægges driftsjournal.

- 5.5.3 Dambruget har indsendt procedurer for behandling, der tillader anvendelse af hjælpestofferne hydratkalk, formalin, blåsten, salt (NaCl) og natriumpercarbonat samt alternative brintoverilteprodukter

Stofferne må anvendes jf. indsendte procedurer og kun i kummehuset (jf. tabel 2).
Saltbehandling dog i halvdelen af produktionsanlægget ad gangen (jf. tabel 2a).

Stof	Totalmængde pr. behandling (g aktivt stof)	Antal kummer behandlet	Tid mellem behandlinger (timer)
Formalin	2.925	15	48
Blåsten	10	15	48
Natriumperkarbonat	488	15	48
Natriumchlorid	440 kg	15	48

Tabel 2. Procedurer for behandling i kummehus med hjælpestoffer

Stof	Totalmængde pr. behandling (kg aktivt stof)	volumen behandlet	Tid mellem behandlinger (timer)
Natriumchlorid	11.250	2.250 m ³	24

Tabel 2a. Procedurer for behandling i produktionsanlæg med salt

- 5.5.4 Dambruget har indsendt procedurer for behandling, der tillader anvendelse af antibiotika i form af tribrissen (sulfadiazin/trimethoprim 5:1), oxolinsyre, florfenicol og amoxicillin.

Stofferne må anvendes jf. indsendte procedurer og jf. tabel 3.

Stof	Totalmængde pr. behandling (g aktivt stof)	maksimal mængde fisk behandlet [ton]	Tid mellem behandlinger (timer)
Sulfadiazin/trimethoprim	4.920	164	20

Godkendelse

(5:1)			
Oxolinsyre	2.050	164	20
Florfenicol*	49	4,9	20
Amoxicillin*	390	4,9	20

Table 3. Procedurer for behandling i hele dambrug med antibiotika (foderlægemiddel)

*må kun benyttes til yngel i yngelafsnit.

Behandling med antibiotika skal ske jævnt over minimum 4 timer.

Tricain og Bronopol må benyttes jf. ansøgning, men må ikke ledes til vandløb.

- 5.5.5 Hvis medicin og hjælpestoffer skal benyttes efter 1. april 2005 skal amtet senest 1. februar 2005 have modtaget reviderede procedurer for behandling, der overholder amtets kommende vandkvalitetskrav.
- 5.5.6 Hvis dambruget ønsker at anvende andre end de i vilkår 5.5.3 og 5.5.4 listede stoffer på dambruget eller behandling af andre dambrugssektioner, skal tilladelse hertil først søges hos amtet.
- 5.5.7 Antibiotika må kun anvendes ved ordination af dyrlæge og efter amtets tilladelse. Dyrlægens besøgsrapport skal opbevares sammen med driftsjournalen.
- 5.5.8 Årsag til behandling, behandlingstidspunkt, behandlingsmåde og anvendte mængder af hjælpestoffer, medicin eller medicinfoder skal indføres i driftsjournalen.
- 5.5.9 Kun hvor det ikke er muligt at få det ordinerede medicin som medicinfoder, må medicinen iblandes foderet i blandemaskine. Dyrlægens anvisninger skal dog altid følges. Der henvises til gældende veterinærlovgivning – på godkendelsestidspunktet bekendtgørelse 134 af 6. marts 2003.
- 5.5.10 Den samlede mængde af medicin og hjælpestoffer skal opgøres én gang om året som kg aktivt stof og indberettes til amtet. Hvis eller når den centrale database Vetstat træder i kraft, bortfalder opbevaring af besøgsrapport og indberetning af medicinforbrug til amtet. Ringkjøbing Amt vil orientere, når ændringen er gældende.
- 5.5.11 Evt. overskydende antibiotika skal bortskaffes som farligt affald efter kommunens forskrifter og må ikke oplagres på dambruget til senere brug. Der henvises til gældende veterinærlovgivning – på godkendelsestidspunktet bekendtgørelse 134 af 6. marts 2003.

5.5.12 Der må ikke anvendes kemikalier til algebekæmpelse.

5.6 Støj

5.6.1 Driften af dambruget må ikke medføre, at det samlede bidrag til støjbelastningen overstiger nedenstående grænseværdier til omliggende boliger. Til virksomhedens bidrag hører stationære og mobile støjkilder.

Mandag-fredag kl. 07:00-18:00	Mandag-fredag kl. 18:00-22:00	Alle dage kl. 22:00-07:00
Lørdag kl. 07:00-14:00	Lørdag kl. 14:00-22:00	
	Søn- og helligdage kl. 07:00-22:00	
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

Tabel 4. Maksimal støjbelastning.

Såfremt der konstateres problemer med støj, kan tilsynsmyndigheden forlange, at dambruget skal lade udføre målinger og beregninger til dokumentation af støjniveauet.

Kapselblæsere skal støjskærmes jf. ansøgningens side 9.

5.7 Vibrationer

5.7.1 Driften af dambruget må ikke medføre, at det KB-vægtede accelerationsniveau, L_{AW} (re.106 m/m²), overstiger 75 dB ved beboelser i rene boligområder og 80 dB ved boliger i alle andre tilfælde.

Såfremt der konstateres problemer med vibrationer, kan tilsynsmyndigheden forlange, at dambruget skal lade udføre målinger og beregninger til dokumentation af vibrationsniveauet.

5.8 Lugt

5.8.1 Dambrugets drift skal tilrettelægges på en sådan måde, at lugtemissioner begrænses mest muligt. Driften må ikke medføre lugtemissioner uden for dambrugets område, som Ringkjøbing Amt skønner væsentlige.

Såfremt der mod forventning skulle opstå væsentlige lugtgener for omgivelserne, kan Ringkjøbing Amt anmode dambrugets ejer om

nærmere oplysninger (jf. miljøbeskyttelseslovens § 72) og meddele påbud til imødegåelse heraf (jf. bl.a. miljøbeskyttelseslovens § 69).

5.9 Affald

- 5.9.1 Oplagring af affald fra produktionen såsom foder, hjælpestoffer, medicinemballage, olie- og kemikalieaffald må ikke give anledning til forurening. Oplagring af affald, der kan medføre forurening, skal ske i tætte emballager og på fast bund.
- 5.9.2 Døde fisk skal opsamles dagligt og opbevares i en tæt lukket beholder, indtil bortskaffelse til destruktion kan finde sted.
- 5.9.3 Dambrugets affaldsbortskaffelse skal ske i overensstemmelse med Videbæk Kommunes affaldsregulativ.

5.10 Slam

- 5.10.1 Slam og slamvand, der stammer fra oprensning af slamkegler, kontakt- og bio-filtre, kanaler og plantelaguner skal deponeres i dambrugets slamdepot eller fjernes straks og håndteres på en sådan måde, at der ikke sker udsivning til vandløb.
- 5.10.2 Bund og sider af slamdepotet skal være udført således, at der ikke sker overløb eller udsivning af vand til vandløb og søer.
- 5.10.3 Slamdepotets bund skal ligge over grundvandsspejlet.
- 5.10.4 Overskudsvand fra slamdepot skal ledes til forreste del af plantelagune.
- 5.10.5 Slamdepotet skal tømmes mindst en gang årligt, og må udbringes på landbrugsjord, hvis det overholder kravene i "Bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål" (Bekendtgørelse nr. 49 af 20/01-2000).
- 5.10.6 Mindst en måned før udbringning af slam til jordbrugsformål skal der udtages en repræsentativ prøve af slammet, og analyseresultaterne skal fremsendes til Ringkjøbing Amt direkte fra laboratoriet. Prøven analyseres for:
 - tørstof, % af vådvægt (TS)
 - massefylde, kg/l slam
 - kvælstof, g/kg TS

Godkendelse

- fosfor, g/kg TS
- cadmium, mg/kg TS
- nikkel, mg/kg TS

5.10.7 Vurdering af overholdelse af grænseværdierne for slam foretages efter de til enhver tid gældende regler. På godkendelsestidspunktet svarer dette til "Bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål" (Bekendtgørelse nr. 49 af 20/01-2000).

5.10.8 Såfremt slammet ikke opfylder grænseværdierne i slambekendtgørelsen for anvendelse til jordbrugsformål, må det ikke udbringes, men skal deponeres på kontrolleret losseplads, medmindre der foreligger dispensation.

5.11 Uheldsforebyggelse

5.11.1 Virksomheden skal følge procedurer mht. uheldsforebyggelse som beskrevet i ansøgningen side 13.

Abildtrup Dambrug skal senest en måned før forsøgsperioden igangsættes tilsende amtet en kopi af den i ansøgningen (side 13) beskrevne driftsmanual til amtets godkendelse.

6 Godkendelsens udnyttelse

Godkendelsen træder i kraft ved modtagelsen. Ved klage kan Skov- og Naturstyrelsen bestemme, at klage har opsættende virkning for udnyttelse af godkendelsen. Skov- og Naturstyrelsen kan tillige ændre eller ophæve godkendelsen.

7 Amtsrådets bemærkninger

7.1 Generelt

Amtsrådets målsætning er ifølge regionplan 2001, at :

- dambrugene skal drives, så de ikke forhindrer, at vandområdernes målsætninger opfyldes, herunder visse vandområders status som Ramsar-, EF-Habitat- og EF-Fuglebeskyttelsesområde,
- søge problemet med frivand løst inden år 2005 af miljø- og erhvervsmæssige årsager,

- søge problemerne med dambrugsdrift ved gamle engvandingskanaler løst inden år 2005,
- udledningen af medicin, miljøfremmede stoffer (hjelpestoffer), organisk stof og næringsstoffer skal søges reduceret i forhold til udledningen i dag,
- der findes miljø- og erhvervsmæssigt acceptable løsninger på dambrugs-slams indhold af cadmium og nikkel, så slammet kan udbringes på landbrugsjord,
- lavteknologiske anlæg med lille produktion af ørreder udvikles, så der tages økologiske og dyreetiske hensyn. Disse anlæg skal være miljømæssigt bæredygtige,
- produktforædling støttes, for at skabe flere arbejdspladser og økonomisk meromsætning,
- ferskvandsdambrugene opnår miljøgodkendelse,
- dambrугenes øvrige påvirkning af miljøet minimeres.

7.2 Abildtrup Dambrug

Den konkrete afgørelse for Abildtrup Dambrug er truffet med baggrund i virksomhedens oplysninger (Bilag 7) og miljømyndighedens vurdering (Bilag 3) samt tilhørende VVM-screening (bilag 8).

Miljøgodkendelsen er gjort midlertidig for de dele af virksomheden, der omfatter foderforbrug og brug af medicin og hjelpestoffer. Der vurderes ikke at være behov for at tidsbegrænse andre dele af virksomheden.

8 Andre myndigheders udtalelser

Videbæk kommune har ikke haft bemærkninger til det ansøgte.

9 Offentliggørelse og klagemulighed

Afgørelsen bekendtgøres ved annoncering i Ringkjøbing amts Dagblad og Herning Folkeblad den 21. juni 2003.

Klagevejledning - miljøbeskyttelsesloven

Der kan efter Miljøbeskyttelseslovens kapitel 11 klages over amtsrådets afgørelse. Klageberettigede er ansøgeren, kommunalbestyrelsen, embedslægeinstitutionen

Godkendelse

samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden af visse organisationer, som angivet i lovens §§ 99-100.

Klagemyndighed er Skov og Naturstyrelsen.

En eventuel klage skal være skriftlig og sendes til Ringkjøbing Amt, Dambrugsgruppen, Damstrædet 2, Postboks 154, 6950 Ringkøbing. Klagen vil herfra blive videresendt til Skov og Naturstyrelsen. Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen.

Klagen skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest 4 uger efter offentliggørelse.

En klage over en miljøgodkendelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Skov og Naturstyrelsen bestemmer andet. Bestemmelsen indebærer ingen begrænsning i klagemyndighedens adgang til at ændre eller ophæve en påklaget afgørelse. Påbegyndelse af anlægsarbejder sker således på ansøgers egen risiko og ansvar.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge Miljøbeskyttelseslovens § 101 være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsens meddelelse.

Klagevejledning - naturbeskyttelsesloven

De eller andre interesserede kan klage til Naturklagenævnet over afgørelsen vedr. tilladelse til etablering af kummehus og produktionskanaler.

Eventuel klage sendes til Ringkjøbing Amt, Damstrædet 2, 6950 Ringkøbing, og skal være amtet i hænde senest 4 uger efter offentliggørelsen.

Klageberettigede efter naturbeskyttelsesloven er endvidere andre offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagen vil herfra blive sendt videre til klagemyndigheden med de bemærkninger, klagen giver anledning til, og vedlagt sagens akter. De vil modtage kopi af amtets brev til klagemyndigheden.

Tilladelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Såfremt De eller andre klager rettidigt over tilladelsen, må denne ikke udnyttes, før klagemyndigheden har truffet afgørelse i sagen.

Godkendelse

Hvis De vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsens modtagelse.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra dette brevs dato.

Klagevejledning - Fiskeriloven

Der er truffet afgørelse vedrørende udløbsafgitring iht. bekendtgørelse om ålepas, ungfiskesluser samt afgitringer i ferske vande (bek. nr 1018 af 12. december 2002) § 6 stk 4.

Afgørelsen er vedlagt i bilag 10.

Klage over afgørelsen kan af dambruget stiles til Skov- og Naturstyrelsen Haraldsgade 53, 2100 København Ø. inden 4 uger efter modtagelsen af denne afgørelse.

Med venlig hilsen

Tommy Møstруп
Direktør

/ Jakob Larsen

10 Kopi af denne godkendelse sendt til:

Videbæk kommune, Dyrvigsvej 9, 6920 Videbæk.

Dansk Dambrugerforening, Vejlsøvej 51, 8600 Silkeborg. Att. Lisbeth Jess Petersen

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vejlsøvej 51, 8600 Silkeborg

Embedslægeinstitutionen for Ringkøbing Amt, Nørreport 9, 6950 Ringkøbing

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsåesgade 1, 7100 Vejle

Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1., Boks 403, 1553 København V.

Danmarks Fiskeriundersøgelser, Nordsøcentret, postboks 101, 9850 Hirtshals. Att. Per Bovbjerg Pedersen.

Danmarks Miljøundersøgelser, Vejlsøvej 25, 8600 Silkeborg. Att. Lars Svendsen.

Fiskeriinspektoratet i Esbjerg, Auktionsgade 9, 6700 Esbjerg.

DAMTEK-sekretariatet, Viborg Amt, Skottenborg 26, 8800 Viborg. Att. Lars Sandberg.

Skov- og Naturstyrelsen. Haraldsgade 53, 2100 København Ø. Att. Jan Steinbring Jensen.

BILAG

1 Lovgrundlag

Dambrugets retsbeskyttelseperiode udløber 8 år efter godkendelsesdato. Retsbeskyttelsen sikrer, at der almindeligvis ikke kan meddeles forbud eller påbud efter Miljøbeskyttelseslovens § 41 til en virksomhed, der har fået en miljøgodkendelse efter Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, før der er forløbet 8 år efter godkendelsens meddelelse.

Frem til 8 år efter godkendelsesdatoen kan vilkårene i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 41, stk. 4 kun ændres ved påbud eller forbud, såfremt:

1. der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelig virkning fra dambrugsdriften
2. forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse eller
3. dambrugets forurening i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund for denne ved godkendelsens meddelelse.

Når retsbeskyttelsesperioden er udløbet, vil miljøgodkendelsen forsat være gældende. Tilsynsmyndigheden har imidlertid mulighed for, til den tid, at tage den samlede godkendelse eller dele heraf op til revision, når dette er miljømæssigt begrundet, eller der er udviklet renere teknologi eller bedre rensningsformer. Revision af eksisterende godkendelse efter udløbet af den 8 årige periode sker i givet fald ved påbud i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 15, stk. 1.

I det tilfælde godkendelsen påklages til højere administrativ myndighed, beregnes den 8 årige beskyttelsesperiode fra datoen for meddelelsen af den endelige afgørelse i godkendelsessagen, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 12, stk. 2.

Dambruget må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen på en måde, som indebærer forøget forurening, før udvidelsen er godkendt af Ringkjøbing Amt. Opmærksomheden henledes på, at det er Amtet, der skal vurdere, om en ændring eller en udvidelse kræver godkendelse efter Miljøbeskyttelseslovens § 33.

Endelig skal Ringkjøbing Amt bemærke, at godkendelsen med hensyn til udledning af medicin og hjælpestoffer er tidsbegrænset med revisionsret 1. april

Bilag

2005, hvor det vil blive vurderet om dambruget kan overholde amtets vandkvalitetskrav.

Dambrugets fodertilladelse vurderes efter udløbet af den 2-årige forsøgsperiode jf. bekendtgørelse vedrørende modeldambrug.

1.1 Bekendtgørelser, direktiver og vejledninger

1. Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, Miljø og Energiministeriets lovbekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001.
2. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 501 af 21. juni 1999.
3. Bekendtgørelse om ferskvandsdambrug, Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 204 af 31. marts 1998.
4. Bekendtgørelse om modeldambrug, Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 923 af 8. november 2002.
5. Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 646 af 29. juni 2001.
6. Bekendtgørelse om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet, Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996.
7. Bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål, Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 49 af 20. januar 2000.
8. Bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer m.v., Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 637 af 30. juni 1997.
9. Fiskeriministeriets bekendtgørelse om ålepas, ungfiskesluser samt afgitringer i ferske vande, bekendtgørelse nr. 1018 af 12. december 2002.
10. EU's fiskevandsdirektiv - rådets direktiv 78/659/EØF af 18. juli 1978 om kvaliteten af ferskvand, der kræver beskyttelse eller forbedring for at være egnet til, at fisk kan leve deri.
11. Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/1985 om begrænsning af lugtgener fra virksomheder.

12. Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1990 om begrænsning af luftforurening fra virksomheder.
13. Miljøstyrelsens vejledning nr. 3/1998 om godkendelse af ferskvandsdambrug.
14. Miljø- og Energiministeriets vejledning nr 5/1998 biologisk bedømmelse af vandløbskvalitet.

2 Litteraturliste

- ❖ Regionplan Ringkjøbing Amt 2001
- ❖ Temarapport 1998, Dambrug, Ringkjøbing Amt
- ❖ Dambrugsudvalgets rapport. Ministeriet for fødevarer, Landbrug og Fiskeri, marts 2002.
- ❖ Råsted Lilleå, Ringkjøbing Amt, 2001
- ❖ Forhold, der har betydning for ferskvanddambrugs forurening med organisk stof. F.J. Christensen, Ringkjøbing Amt 1998.
- ❖ Redegørelse vedrørende det tekniske grundlag for miljøgodkendelse af dambrug. Danmarks Fiskeriundersøgelser, Rapport nr. 52 - 98.
- ❖ Slutrensning på dambrug, Ole Grønborg og Jens Ole Frier, Aalborg Universitet, 1999.
- ❖ Forhold der har betydning for ferskvandsdambrugs forurening med organisk stof, F. J. Christensen, Ringkjøbing Amt, 1998.
- ❖ Undersøgelse af eventuelle miljøpåvirkninger ved anvendelse af hjælpestoffer og medicin i ferskvandsdambrug samt metoder til at reducere/eliminere sådanne påvirkninger, Bovbjerg et al., 2000.
- ❖ Afløbskontrol på dambrug, faglig rapport fra DMU nr 260, 1998.

3 Miljøteknisk beskrivelse

3.1 Indretning

Dambrugets indretning er beskrevet i ansøgningen side 2-7.

Bilag

Det ombyggede dambrug indrettes jf. bestemmelserne i bekendtgørelse om modeldambrug vedrørende modeldambrugstype 3A.

Modeldambrug 3 består af et recirkuleret betonanlæg med slamkegler, kontakt- og biologiske filtre – samt plantelaguner, men ikke mikrosigter.

Dambruget forsynes med oppumpet å-, dræn og boringsvand 61,5 l/s med en resulterende udledning på maksimalt 61,5 l/s, men sandsynligvis noget mindre pga. fordampling mv.

De 61 l/s fordeles (jf. ansøgningens bilag 1) til kummehus (16 l/s), sættefiskanlæg (10 l/s) og produktionsanlæg (35 l/s).

Vand fra kummehus genbruges i sættefiskanlæg og vand fra sættefisk genbruges i produktionsanlægget.

Der er et internt delvist recirkuleret flow i sættefiskanlægget på 420 l/s og et delvist recirkuleret flow i produktionsanlægget på 600 l/s.

Partikulært og biologisk rensset produktionsvand føres fra produktionsafsnittet gennem en ca. 5000 m² stor plantelagune før udledning til Vorgod Å via overløbsplanke med vandføringsmåleanordning samt glasålesikring og 10 mm udløbsafgitring.

Slamhåndtering sker i centralt slambehandlingsanlæg

3.2 Renseforanstaltninger

Der henvises til ansøgningens side 3-6 (bilag til godkendelsen) for en detaljeret beskrivelse af rensforanstaltningerne i de enkelte opdrætsenheder.

Ved indsendte oplysninger af 9. maj 2003 (bilag) korrigeres kontakt- og biofiltre jf. amtets E-mails af 30. april og 1. maj 2003.

Renseforanstaltninger består af enheder til partikelfjernelse (slamkegler og kontaktfiltre) samt enheder med en biologisk mikrobiel omsætning af organisk stof og denitrificering af kvælstof (fortrinsvis plantelagune og biologisk filter). Kvælstof er den vanskeligste fraktion at fjerne, da hovedparten findes som opløst stof (ammoniak-/ammonium-N) og derfor ikke lader sig fjerne i partikelfiltre. Kombinationen af kontakt- og beluftet fluidiseret filter forventes at skabe et godt grundlag for denitrifikation, ligesom kvælstoffjernelse i den 5000 m² store lagune forventes at have en N-omsætning på linje med målinger udført af DMU på Døstrup Dambrug.

Bilag

Forsøgsperiodens resultater mht. dokumentation af Abildtrup Dambrugs kvælstoffjernelse forventes, at være bestemmende for dambrugs fremtidige fodertilladelse.

Nøgletal:

	Overfladeareal [m ²]	Volumen [m ³]
Biologisk filter	240.000	300
Kontaktfilter	19.360	210,2
Slamkegler	136	68
Plantelagune	5.700	4.500

Det er amtets vurdering, at dambrugs indretning efter modeldambrugsbekendtgørelsen vil sikre en udledning, der som minimum er fosforneutral, formindsket mht. organisk stof og for kvælstof potentielt begrænset stigende i en forsøgsperiode af to års varighed.

3.3 Produktion og foderforbrug

Dambruset anvender udelukkende højenergifoder. Drift og udfodring er EDB-styret med henblik på en optimal udnyttelse af foderet.

Produktionsforholdene for årene 1997 - 2002 fremgår af Tabel 5:

År	Foderforbrug (tons)	Produktion (tons)	Foderkvotient
1997	161	157	0,92
1998	197	194	1,01
1999	205	214	0,96
2000	221	227	0,96
2001	183	208	0,88
2002	174	179	0,97

Tabel 5. Foderforbrug, produktion og foderkvotient for 1997-2002

3.4 Energiforbrug

Ansøger henviser til at energiforbruget jf. Dambrugsudvalgets rapport forventes at udgøre 630.000 kWh årligt.

3.5 Støj, lugt og vibrationer

Der har på intet tidspunkt været problemer med støj, lugt eller vibrationer.

3.6 Udledninger

3.6.1 Iltforhold

Der er i godkendelsen stillet krav om en iltmætningsprocent på minimum 70% i udløbet fra dambruget. Vilkårene er stillet med henblik på overholdelse af EU's fiskevandsdirektiv samt bekendtgørelse om modeldambrug.

3.6.2 Udlederkrav

Der er i godkendelsen stillet krav om opfyldelse af dambrugsbekendtgørelsens udlederkrav omregnet ift. et vandindtag på 500 l/s jf. miljøgodkendelse af 28 september 2002 og bekendtgørelse om modeldambrug bilag 3.

Der anvendes tilstandskontrol ved de stoffer med spontan korttidseffekt i vandløbet (BI₅ og ammonium-N)

Der anvendes transportkontrol for de stoffer med vigtigste effekt i fjernrecipienten (suspenderet stof, total- N og total-P)

Kravoverholdelse konstateres ved brug af DMU's udarbejdede kontrolregler (bl.a. "Notat vedrørende tilpasning af udlederkrav ved overgang fra tilstandskontrol til transportkontrol" (2002)).

Justeringsfaktoren (tilstandskontrol) k_k er beregnet til 0,50:

Ved 26 årlige prøver og en kritisk fraktion på 20 % skal der være 95% sandsynlighed for at godkende en udledning, der i virkeligheden overholder kravet.

Justeringsfaktoren (transportkontrol) k_T er beregnet til (- 0,34):

Ved 26 årlige prøver og en kritisk fraktion på 50 % skal der være 95% sandsynlighed for at godkende en udledning, der i virkeligheden overholder kravet.

3.7 Renere teknologi og BAT

3.7.1 Generelt

Med henblik på at mindske udledningen af miljøskadelige stoffer er det vigtigt, at virksomheden indfører renere teknologi, for at forhindre produktion af

miljøskadelige stoffer. Samtidig er det nødvendigt ved hjælp af BAT, bedste tilgængelige teknik, at fræse allerede producerede affaldsstoffer før udledning.

3.7.2 Abildtrup Dambrug

Indførelse af BAT og renere teknologi på dambruget jf. ansøgningens side 9.

Ansøger konstaterer at,

Etableringen af modeldambruget sker i forbindelse med en forsøgsordning, der bl.a. sigter på at optimere dambrugsproduktionen. Under forsøgsordningen vil driften blive fulgt nøje, og løbende tilpasset. Generelt forventes, at forsøgsordningen vil medføre udvikling af nye og bedre teknologier bl.a. til gavn for miljøet.

Vandindtag

Det væsentligt mindre vandindtag fra boring, dræn eller indpumpet åvand vil medføre, at der genoprettes fuld faunapassage, da opstemningen fjernes, og da det naturlige flowmønster i Vorgod Å genoprettes på et længere stræk.

Vandafledning

Eftersom vandet passerer kombinationsfilter og plantelagunen inden det udledes til Vorgod Å, sker der en betydelig rensning.

Samtidigt forventes, at opnåede resultater og erfaringer under forsøgsordningen på sigt vil give mulighed for en langt mere optimal rensning.

Medicin og hjælpestoffer

Det forventes, at forbruget af medicin og hjælpestoffer kan reduceres, eftersom anlægget kan styres bedre mht. bl.a. temperatur, således at der ikke vil forekomme de store svingninger, som erfaringsvis medfører sygdomme.

Derudover forventes effektiv hindring af sygdomsspredning udefra, ved udelukkende at anvende fisk fra eget anlæg og ved desinficering af lastbiler, personel og andet materiale.

Samtidigt vil der ske en ikke uvæsentlig omsætning af flere stoffer i forbindelse med recirkulering i biofiltrene inden udledningen til Vorgod Å.

Foder

Bilag

Der vil løbende blive evalueret på de enkelte fodertypers effektivitet, miljø og vækst. Eventuel substitution vil blive overvejet, når evt. nye fodertyper bliver markedsført, med henblik på en optimering af kvalitet, sundhed, miljø og økonomi.

Energi

Ved anlæggelse og drift vil energiforbruget blive forsøgt nedbragt.

Konklusion på renere teknologi og BAT:

- *Amtet vurderer, at der i stort omfang er taget hånd om begrebet BAT og renere teknologi og at det i sagens natur er "state of the art" hvad der er anbefalet af dambrugsudvalget.*
- *Amtet stiller krav om vaccination af sættefisk før levering til andet dambrug – samt vaccination af egne fisk ved indtag af overfladevand fra Vorgod Å. Vaccination kan kun fraviges ved begrundet dyrlægeerklæring vedlagt driftsjournal.*
- *Med hensyn til energiforbrug vil der givet blive et noget højere forbrug end ved dambruget drevet efter den hidtidige miljøgodkendelse, men amtet vurderer at fordele (tilknyttet vandløbs- og faunapassageforhold) opvejer ulemper ved det forøgede energiforbrug.*

3.8 Vandkvalitetskrav

3.8.1 Generelt

Vandkvalitetskrav fastsættes i 2005 for en række antibiotika og andre kemiske stoffer hovedsagelig anvendt på dambrugsområdet. Datagrundlaget vurderes ikke på nuværende tidspunkt, at være tilstrækkeligt til en kravfastsættelse, som det fremgår af bilag 10 – herunder Miljøstyrelsens brev til amterne af 9. oktober 2002. Kommende vandkvalitetskrav er gældende ved udledning til alle amtets vandområder – både ferske og salte vandområder.

Vandkvalitetskravene:

- ❖ fastsættes i overensstemmelse med Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse 921 af 8. oktober 1996 "Bekendtgørelse om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet".
- ❖ er gældende ved alle fremtidige udledningstilladelser også udenfor dambrugsområdet.

- ❖ fastsættes på et af Miljøstyrelsen fremskaffet videnskabeligt grundlag, som på et foreløbigt grundlag er beskrevet i bilag 10.
- ❖ indføres i amtets regionplan senest i 2005.

3.8.2 Abildtrup Dambrug

Der er i miljøgodkendelsen givet en frist for overholdelse af vandkvalitetskravene for Abildtrup Dambrug, idet dette senest skal ske 1. april 2005 (med undtagelse af kloridkrav der er gældende jf. nuværende regionplan).

Senest 1. februar 2005 skal dambruget have fremsendt materiale, der dokumenterer, at den fremtidige brug og udledning af stofferne (efter 1. april 2005) kan ske under overholdelse af amtets vandkvalitetskrav. Denne dokumentation kan bl.a. bygge på forskningsresultater frembragt af KVL, DMU og DFU – et 2-årigt projekt, der forventes afleveret inden 1. februar 2005. Projektet skal bl.a. fastsætte omsætningsrater for stoffernes nedbrydning internt på dambruget.

En overholdelse af vandkvalitetskravene indebærer en vurdering af om udledningen er af kortvarig (akut virkende) eller langvarig karakter (kronisk virkende).

Amtet har på et foreløbigt grundlag vurderet, at antibiotikabrug indebærer en længerevarende udledning med potentiel kronisk effekt i vandmiljøet, idet behandlingen har en varighed på 1-2 uger og der sker en gradvis udskillelse af optaget antibiotika fra fiskene. Dette forhold medfører, at koncentrationen efter opblanding i vandløbets medianminimumsvandføring ikke må overstige vandkvalitetskravet.

Ved anvendelse af øvrige stoffer (hjelpestoffer) er udledningen forholdsvis kortvarig og vandkvalitetskravet kan overskrides med en pt. ukendt faktor (normalt ca. 10) efter opblanding i vandløbet.

Miljøstyrelsen har meddelt, at styrelsen vil udarbejde retningslinjer for vurdering af pulsudledning.

De fremtidige tilladelige udledningskoncentrationer efter 1. april 2005 baseres på en risikovurdering af om der er andre udledere op- eller nedstrøms dambruget i Vorgod Å og Skjern Å, der udleder det samme stof, så stofkoncentrationen i vandløbet overskrider det akutte effektniveau. Dette vurderes på nuværende tidspunkt at være tilfældet med de pågældende stoffer, da der ligger mange andre dambrug i Skjern Å systemet og Nr. Vium Dambrug nedstrøms i Vorgod Å.

Der skal inden den 1. april 2005 tilvejebringes et tilstrækkeligt videnskabeligt grundlag for fastsættelse af vandkvalitetskrav og vilkår for kravenes overholdelse i forhold til udledningens karakter.

Der er i godkendelsen stillet krav om BAT (bedste tilgængelige teknik), herunder maksimumdosering af antibiotika og hjælpestoffer pr. behandling og vaccination med virkning fra godkendelsens ikrafttrædelse.

Dambruget har indsendt oplysninger der giver grundlag for anvendelsen og udledning af hjælpestofferne kalk, formalin, blåsten og brintoverilte-produkter

Dambruget har indsendt angivelser af forventet medicinforbrug (antibiotika). Amtet har på denne baggrund tilladt anvendelsen af antibiotika under den forudsætning at medicinering sker jævnt over minimum 4 timer dagligt under anvendelse af foderlægemiddel. Tilladelsen er midlertidig til 31. marts 2005.

3.9 Medicin og hjælpestoffer

3.9.1 Generelt

Medicin- og hjælpestoffer skal anvendes så lidt som muligt ved at indrette indretning og drift på dambruget, så fiskene stresses så lidt som muligt.

Det er i denne forbindelse vigtigt, at

- minimere partikel- kuldioxid- og ammoniakniveau
- minimere temperatursvingninger
- minimere håndtering
- minimere fiskenes størrelsesvariation i dammene
- optimere besætningsstørrelsen i de enkelte damme
- optimere iltforholdene på dambruget
- anvende vaccination hvis dambruget har en forhistorie, der indikerer sygdomstilfælde der kan vaccineres for.

3.9.2 Årligt forbrug af medicin og hjælpestoffer på Abildtrup Dambrug

Abildtrup Dambrug anvender medicin (antibiotika) og hjælpestoffer i en størrelsesorden som fremgår af tabel 6 og 7.

Bilag

En fastsættelse af det fremtidige forbrug er ikke mulig, men der kan gives et skøn over det forventede fremtidige forbrug som beror på de senere års forbrug:

År	Hydratkalk [kg]	Formalin 24% [kg]	Blåsten [kg]	Natriumpercarbonat [kg]
2000	3.350	450	15	0
2001	33.500	525	0	1.400
2002	30.000	350	0	1.200
Fremtidig forventet forbrug pr. år.	3.000	700	12	1.500

Tabel 6. Forbrug af hjælpestoffer for perioden 2000-2002, og forventet fremtidigt forbrug.

År	Tribrissen[kg]	Oxolinsyre[kg]	Florfenicol [kg]
2000	0,63		
2001			
2002	7,12	7,13	0,24
Fremtidig forventet forbrug pr. år.	formindsket	formindsket	formindsket

Tabel 7. Forbrug af medicin (antibiotika) for perioden 2000-2002 og forventet fremtidigt forbrug.

3.9.3 Udløbskoncentrationer ved behandling af hjælpestoffer

I forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af Abildtrup Dambrug, er der gennem supplerende oplysninger af 9. maj 2003 indsendt beregninger på resulterende vandløbskoncentrationer ved en given dosering.

Amtet har bemærket, at dambruget kun forventer anvendelse af hjælpestoffer i kummehuset og derfor kun har beregnet stofkoncentrationer i vandløbet som et resultat af en sådan behandling.

Amtet kan derfor kun give tilladelse til behandling med hjælpestoffer i kummehuset – med undtagelse af salt der kan anvendes i samtidig behandling af halvdelen af produktionsanlægget.

Der er givet tilladelse til en antibiotikkrævende behandling af en stående bestand på 164 tons jf. dimensioneringsgrundlaget for modeldambrug (40.000 kg pr 100 tons fodertildeling).

Bilag

I yngelafsnit er der givet tilladelse til behandling af en stående bestand på 4.875 kg med florfenicol og amoxicillin efter veterinær dispensation.

Ved hjælp af computerprogrammet Poolsim er der lavet en gennemregning, der beskriver den teoretiske udledningskoncentration i afløb og i vandløbet ved median minimum. Udledningskoncentrationen for hjælpestofferne er beregnet udfra en konservativ betragtning, der ikke omfatter nogen form for immobilisering eller nedbrydning internt på dambruget. Beregningen er lavet på baggrund af ansøgers oplysninger på behandlingsprocedure

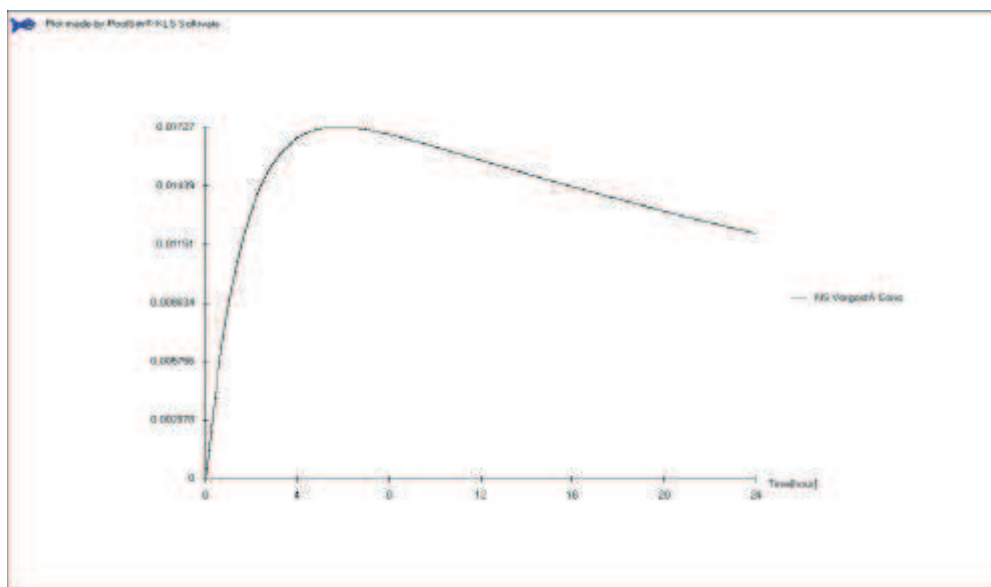
Ved antibiotikaberegningerne har poolsim ikke kunne benyttes og der er i stedet regnet på en konstant spildevandsfront med 100% stofafgivelse til miljøet. Der er taget udgangspunkt i en behandling af 4 timers varighed. Alternativt kan behandlingen (udfodringen af foderlægemiddel) deles op i 2 faser af 2 timer, så kun halvdelen af de behandlingskrævende fisk medicineres samtidig. Denne procedure vil give samme slutkoncentration i recipienten.

Amtet har ved nogle af stofferne angivet en mere restriktiv behandlingsmetode – jf. BAT.

Beregninger i Poolsim

Formalin

Forudsætningen er, at der behandles 15 kummer . Startkoncentrationen i kummerne er 30 mg l^{-1} . Koncentrationen af stofferne følges efter vandudskiftningen opstartes. Recirkulerings- og renseprocenten sættes til 0.

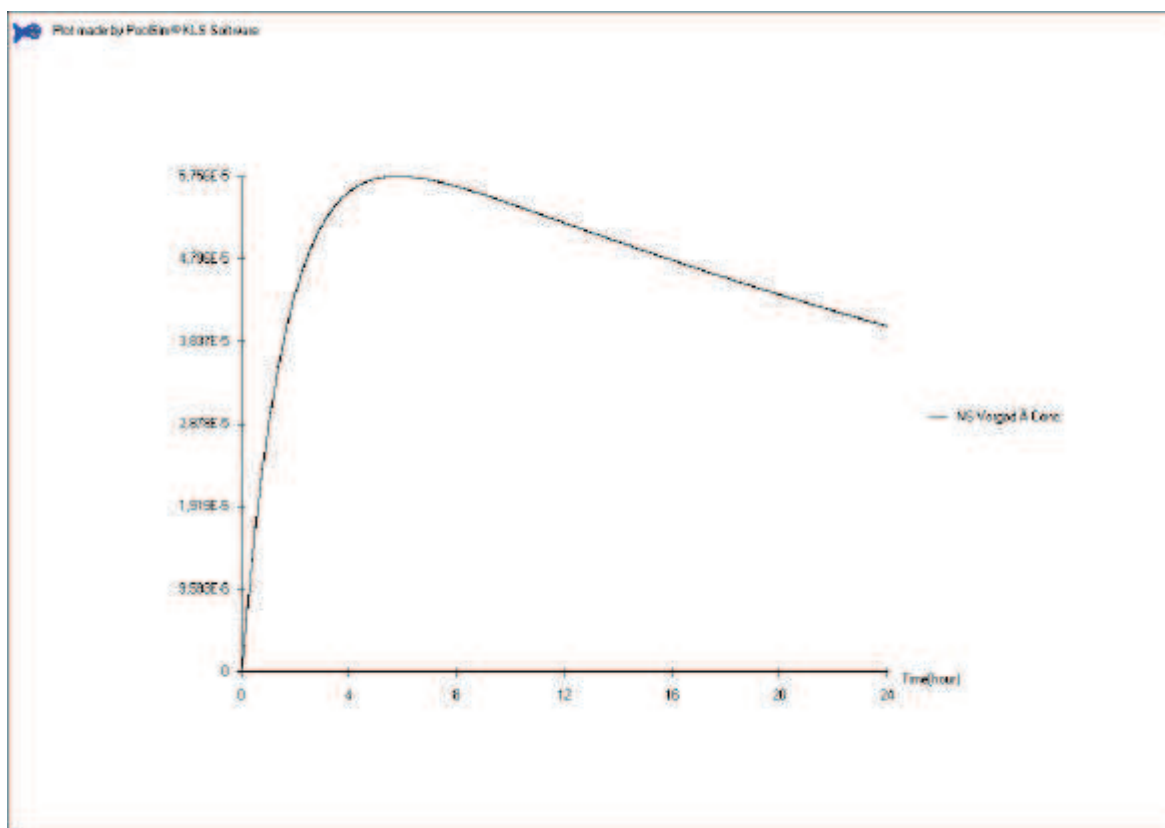
Bilag

Figur 1. Tidsafhængig koncentration (mg/l) i vandløb ved behandling af 15 kummer med formalin.

Der forventes ikke problemer med overholdelse af vandkvalitetskrav for formalin ved behandling af kummehuset.

Blåsten

Forudsætningen er, at der behandles 15 kummer. Startkoncentrationen i kummerne er $0,1 \text{ mg l}^{-1}$. Koncentrationen af stoffet følges efter vandudskiftningen opstartes. Recirkulerings- og renseprocenten sættes til 0.

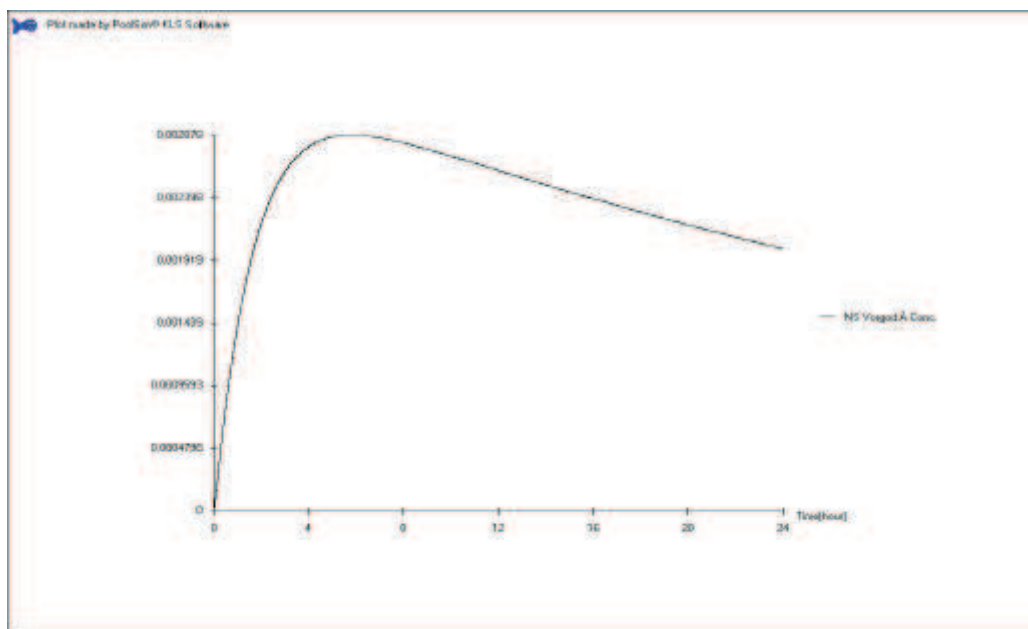
Figur 2. Tidsafhængig koncentration (mg/l) i vandløb ved behandling af 15 kummer med blåsten.

Der forventes ikke problemer med overholdelse af vandkvalitetskrav for kobber ved behandling af kummehuset. Koncentrationen i vandløbet kan beregnes til $0,06 \mu\text{g/l}$

Natriumpercarbonat

Bilag

Forudsætningen er, at der behandles 15 kummer . Startkoncentrationen i kummerne er 5 mg l^{-1} . Koncentrationen af stofferne følges efter vandudskiftningen opstartes. Recirkulerings- og renseprocenten sættes til 0.

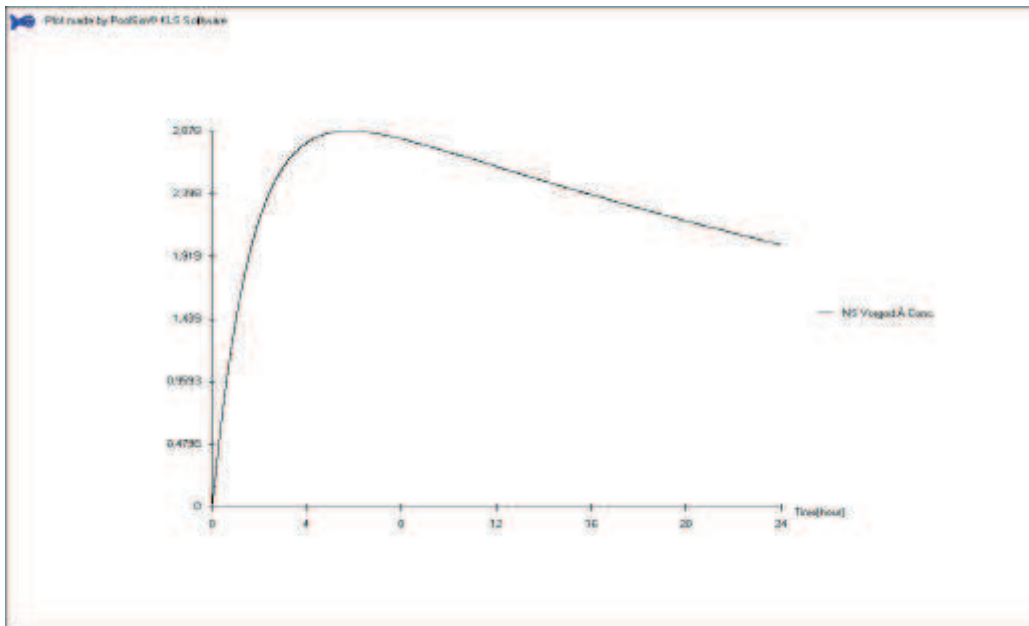
Figur 3. Tidsafhængig koncentration (mg/l) i vandløb ved behandling af 15 kummer med natriumpercarbonat.

Der forventes ikke problemer med overholdelse af vandkvalitetskrav for brintoverilte ved behandling af kummehuset. Koncentrationen i vandløbet kan beregnes til ca. $3 \mu\text{g/l}$

Natriumchlorid

Forudsætningen er, at der behandles 15 kummer. Startkoncentrationen i kummerne er 5 g l^{-1} . Koncentrationen af stofferne følges efter vandudskiftningen opstartes. Recirkulerings- og renseprocenten sættes til 0.

Bilag

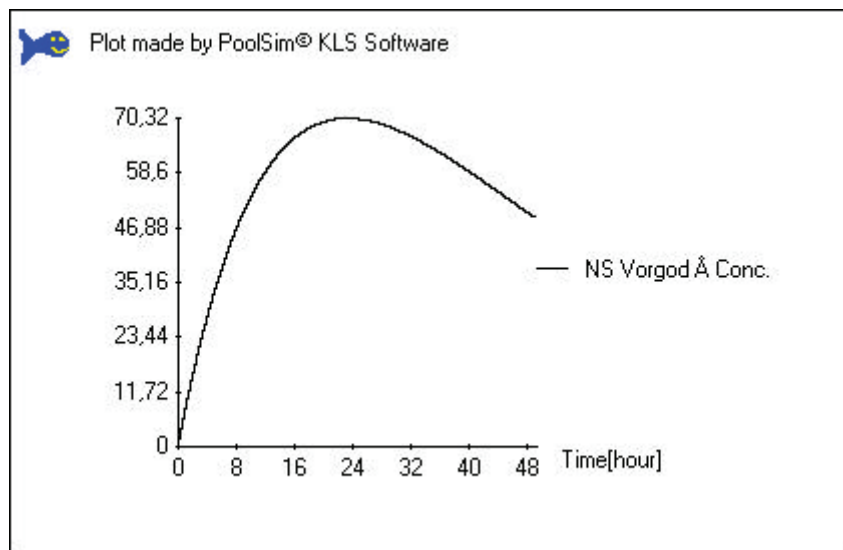
Figur 4. Tidsafhængig koncentration (mg/l) i vandløb ved behandling af 15 kummer med natriumklorid (salt).

Der er ikke problemer med overholdelse af vandkvalitetskrav (100 mg/l) for klorid ved behandling af kummehuset.

Natriumchlorid

Forudsætningen er, at der behandles i halvdelen af produktionsanlægget. Startkoncentrationen er 5 g l^{-1} . Koncentrationen af stofferne følges efter vandudskiftningen opstartes. Recirkulerings- og renseprocenten sættes til 0.

Bilag

Der er ikke problemer med overholdelse af vandkvalitetskrav (100 mg/l) for klorid ved behandling af halvdelen af produktionsanlægget med salt. Koncentrationen i vandløbet vil maksimalt være 70 mg/l (NaCl) – vandkvalitetskrav fastsat for Cl⁻.

3.9.4 Udløbskoncentrationer ved behandling af antibiotika

Oxolinsyre

Forudsætningen er, at hele anlægget behandles jævnt over 4 timer med ialt 2.050 g oxolinsyre pr. dag i 5-10 dage.

Recirkulerings- og renseprocenten sættes til 0. Der regnes med et 100 % og omgående stoftab.

Medicinfoderet doseres jævnt med foderautomater, hvorved det kan estimeres, at koncentrationen ud af dambruget er konstant 2.050 g delt med den på 4 timer anvendte totale vandmængde – 878 m³ (61 l/s * 3600 s * 4).

Stofkoncentrationen bliver da 2,3 mg/l i afløbet fra dambruget eller 0,31 mg/l i vandløbets halve medianminimumsvandføring i en 4 timers periode dagligt med en udstrækning på 8-10 dage.

Tribrissen

Tribrissen består af sulfadiazin og trimethoprim i forholdet 5:1.

En daglig behandling med 4.920 g tribrissen vil dermed udgøres af 4.100 g sulfadiazin og 810 g trimethoprim.

Bilag

Forudsætningen er at hele besætningen i damanlægget behandles i alt 168 t fisk.

Recirkulerings- og renseprocenten sættes til 0. Der regnes med et 100 % og omgående stoftab.

Medicinfoderet doseres jævnt over 4 timer, hvorved det kan estimeres, at sulfadiazinkoncentrationen ud af dambruget er konstant 4.100 g delt med den på 4 timer anvendte totale vandmængde – 878 m³

Koncentrationen af sulfadiazin bliver da 4,7 mg/l i afløbet fra dambruget eller 0,63 mg/l i vandløbets halve medianminimumsvandføring i en 4 timers periode dagligt med en udstrækning på 5-10 dage.

Koncentrationsniveauerne for Tririmethoprim er 1/5 af niveauerne for sulfadiazin.

Florfenicol

Forudsætningen er, at yngelafsnittet behandles jævnt over 4 timer med ialt 49 g florfenicol pr. dag i 5-10 dage.

Recirkulerings- og renseprocenten sættes til 0. Der regnes med et 100 % og omgående stoftab.

Medicinfoderet doseres jævnt over 4 timer, hvorved det kan estimeres, at florfenicolkoncentrationen ud af dambruget er konstant 49 g delt med den på 4 timer anvendte totale vandmængde – 878 m³

Koncentrationen af florfenicol bliver da 0,056 mg/l i afløbet fra dambruget eller 0,007 mg/l i vandløbets halve medianminimumsvandføring i en 4 timers periode dagligt med en udstrækning på 5-10 dage.

Amoxicillin

Forudsætningen er, at yngelafsnittet behandles jævnt over 4 timer med ialt 390 g Amoxicillin pr. dag i 8-10 dage.

Recirkulerings- og renseprocenten sættes til 0. Der regnes med et 100 % og omgående stoftab.

Medicinfoderet doseres jævnt over 4 timer, hvorved det kan estimeres, at amoxicillin koncentrationen ud af dambruget er konstant 390 g delt med den på 4 timer anvendte totale vandmængde – 878 m³

Bilag

Koncentrationen af amoxicillin bliver da 0,44 mg/l i afløbet fra dambruget eller 0,060 mg/l i vandløbets halve medianminimumsvandføring i en 4 timers periode dagligt med en udstrækning på 8-10 dage.

Amtet vurderer, at det på nuværende tidspunkt er vanskeligt at beregne de reelle koncentrationer i afløbet fra dambruget, da det p.t. ikke er muligt at fastslå fiskenes medicinoptag og efterfølgende udskillelse.

Amtet kan konstatere, at det igangsatte DMU-projekt må nå frem til en væsentlig stoftilbageholdelse, hvis dambruget efter 1. april 2005 skal have mulighed for en totalbehandling med tribrissen og oxolinsyre.

- ❖ Amtet anbefaler, at der udarbejdes andre teknikker til behandling og udvikles teknikker til frarensning af antibiotika før udledning.

3.9.5 Konklusion på dambrugets anvendelse af medicin og hjælpestoffer

Amtet vurderer, at de tilrettede procedurer for behandling af fiskesygdomme på dambruget lever op til BAT (bedst tilgængelige teknik), renere teknologi, og bekendtgørelse nr. 921 (Bekendtgørelse om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet af 8. oktober 1996).

Der stilles krav om vaccination af sættefisk mod rødmundssyge før overførsel til andet dansk dambrug på nærmere angivne vilkår. Ligesom dambruget ved anvendelse af overfladevand skal gennemføre rødmundsvaccination af fisk over 4 g.

Amtet anbefaler brug af brintoverilteprodukter til behandling, i tilfælde hvor dette er muligt i stedet for andre hjælpestoffer.

Dambruget skal senest den 1. februar 2005 indsende procedurer for anvendelse af medicin og hjælpestoffer, der overholder amtets vandkvalitetskrav i 2005.

3.10 Biologisk vandløbsbedømmelse og recipientforhold

Den biologiske vandløbsbedømmelse har i perioden 2000-2002 givet følgende resultater for Vorgod Å og Abild Å ved Abildtrup Dambrug:

År	Opstrøms Abildtrup Dambrug (Vorgod Å, B1-målsat)	Opstrøms Abildtrup Dambrug (Abild Å vest for dambruget, B1 målsat)	Nedstrøms Abildtrup Dambrug (Vorgod Å, B2 målsat)
2000	4	7	6
2001	5	6	7

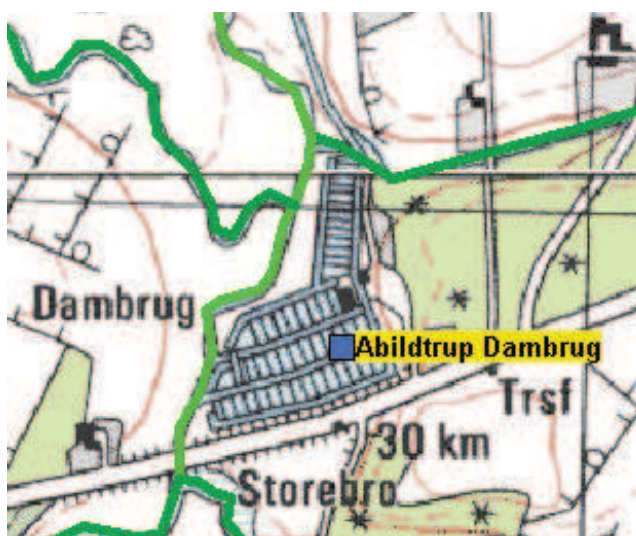
2002	5	7	6
------	---	---	---

Tabel 8. Biologiske vandløbsbedømmelser for perioden 2000-2002: DVFI-faunaklasser

Den målsatte faunaklasse i Vorgod Å op- og nedstrøms Abildtrup Dambrug er faunaklasse 5.

Målsætningen er opfyldt op- og nedstrøms Abildtrup Dambrug.

Det forventes ikke at der ved den fremtidige drift bliver problemer med målsætningsopfyldelse.

Figur 6. Målsætninger for vandløb ved Abildtrup Dambrug (mørk grøn B1, lys grøn B2)

Amtet er ved at udarbejde optimal faunaklasse for dambrugsstationerne i amtet. Der vil ikke være tvivl om at den optimale faunaklasse bliver fastsat til faunaklasse 7 i Vorgod Å ved Abildtrup Dambrug.

Amtet vil i forbindelse med afgørelsen flytte den opstrøms tilsynsstation i Vorgod Å nærmere dambruget, som en konsekvens af den nuværende fødekanals nedlæggelse.

3.11 §3 områder

Dambruget ligger ikke i et § 3 område, men den vestlige sektion grænser op til et mindre område udlagt som § 3 eng ved dambrугets nuværende nordlige bundfældningsbassin og vest for nuværende 7 nordligste damme.

Figur. § 3 eng ved Abildtrup Dambrug (DDO ©, Copyright COWI)

3.12 EF-fuglebeskyttelses-, EF-habitat- og Ramsar-områder

Nærrecipienten for dambruget er Vorgod Å , mellemrecipienten er Skjern Å og fjernrecipienten er Ringkøbing Fjord.

Vorgod Å

Ingen internationale naturbeskyttelsesområder.

Skjern Å

Den nedre del af Skjern Å er udpeget til EF-habitatområde på grundlag af arterne: grøn kølleguldsmed, havlampret, flodlampret, laks, odder, vandranke, og på grundlag af naturtyperne: vandløb i lavland eller bjerge med bevoksning af *Ranunculion fluitantis* og *Callitricho-Batrachion*. Det er amtets vurdering, at Abildtrup Dambrug ikke udleder stoffer, der har betydning for dette udpegningsgrundlag. Det er primært udledningen af organisk stof og lave ilt-niveauer, der har betydning for vandløbsfaunaen. Abildtrup Dambrugs organiske stofudledninger vurderes reduceret ved overgang til modeldambrug. Miljøgodkendelsen indebærer endvidere skærpede krav til udløbsvandets ilt-niveau.

Ringkøbing Fjord

Bilag

Skjern å løber ud i Ringkøbing fjord, som er udpeget som habitatområde pga. arterne odder, flodlampret, havlampret, majsild, stavsild, vandranke. Odder er især tilknyttet vandløb og søer, men kan passere fjorden mellem vandløbssystemerne. Vandranke er ikke lokaliseret i fjorden, men er tilknyttet Gødel kanal ved Nymindestrømmen og Sydlige Parallelkanal. Det vurderes i øvrigt, at de listede fiskearter ikke er særligt følsomme overfor en vis grad af eutrofiering. Majsild og stavsild trækker op i Skjern å -systemet muligvis for at gyde. Sildelarverne kan være direkte afhængige af en vis koncentration af mikroalger, der er basis for zooplanktonvækst. Zooplankton er den primære fødekilde for marine fiskelarver og sildelarvernes overlevelseshæftighed er afhængig af tilgængeligheden af zooplankton i den rigtige størrelse ved larvernes fødesøgningsstart.

Ringkøbing Fjord er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde pga. arterne klyde, rørhøg, mosehornugle, splitterne samt store forekomster af trækgæsterne knopsvane, pibesvane og sangsvane, kortnæbbet gås, knortegås, gravand, pibeand, spidsand, skeand, hvinand, stor skallesluger og blishøne. Nogle af arterne er meget afhængige af bundvegetation i fjorden bl.a. svaner og blishøns. Disse arter er gået meget tilbage siden vegetationen kollapsede i 1979. Store svingninger i fjordvandets saltindhold og eutrofiering har de seneste godt 20 år resulteret i, at de internationalt udpegede fuglearter ikke er konstateret i et antal, der opfylder de internationale forpligtigelser der knytter sig til fuglebeskyttelsesdirektivet.

En forholdsvis stor udbredelse af søsalat indikerer en for stor tilstrømning af næringssalte fra især det åbne land.

Amtet er i øjeblikket i gang med at udarbejde retningslinier for de fremtidige miljøforhold i Ringkøbing Fjord. På Amtsrådets møde den 1. april 2003 blev det vedtaget at foretage flere undersøgelser og konsekvensanalyser før det fremtidige niveau for fjordens saltholdighed lægges fast i december 2003.

Konklusion

Abildtrup Dambrug er etableret før vandområderne fik status af internationale naturbeskyttelsesområder og har hermed som udgangspunkt produktionsvilkår, der bevirker at virksomheden ikke må forøge påvirkningen af de arter og naturtyper, der ligger til grund for udpegningen af de internationale naturbeskyttelsesområder ift. situationen ved tidspunktet for etableringen af denne status.

Miljøgodkendelsen fremmer beskyttelsen ved at stille krav til udledning af medicin og hjælpestoffer samt skærpe krav til udløbsvandets iltmætning.

Ændret vandindtag vil skabe fri faunapassage i Vorgod Å og genoprette åens naturlige afstrømning.

3.13 Konklusion på den miljøtekniske vurdering

Abildtrup Dambrug:

- En indretning af dambruget som modeldambrug type 3 vil genskabe de naturlige faunapassageforhold i Vorgod Å omkring dambruget, idet vandindtag gennem den nuværende 1,5 km lange fødekanal ophører og udledning over "bioblokke"/hulplade forhindrer indtrængning af fisk gennem dambrugets udløb.
- Dambrugets indretning som modeldambrug inkluderer i stort omfang renere teknologi. Internt stabile opdrætsforhold (temperatur, ilt og stofkoncentrationer) vil medvirke til et lavt sygdomspres med et forventet lavt behandlingsbehov. Godkendelsen stiller endvidere vilkår om vaccination.
- Miljøgodkendelsen vil medvirke til en bedre dokumentation af renseforanstaltningers effekt, idet dambruget deltager i en 2-årig forsøgsordning finansieret af Fødevarerministeriet.
- Der stilles krav om sygdomsbehandling med restriktioner i anvendelse – endvidere at dambruget fra 1. april 2005 skal overholde amtets vandkvalitetskrav, der fastsættes jf. bekendtgørelse 921.
- Det forventes ikke, at der bliver problemer med den fremtidige målsætningsopfyldelse i Vorgod Å. Dambrugets foderopskrivning vil potentielt for en 2-årig forsøgsperiode kunne medføre forøgede N-udledninger jf. Dambrugsudvalgets projektanbefalinger.

4 Ansøgningens sagsakter

- ❖ Dambrugets ansøgning om miljøgodkendelse af 24 april 2003.
- ❖ Amtets anmodning om supplerende oplysninger af 30. april 2003 og 1. maj 2003.
- ❖ Dambrugets svar på amtets anmodning af 9. maj 2003.
- ❖ Miljøstyrelsens forslag til vandkvalitetskriterier ved brev af 20. juli 2001.
- ❖ Miljøstyrelsens brev til amterne af 9. oktober 2002

Tidsfrister

4.1 Overholdelse af vilkår

1.februar 2005	Vilkår 5.5.5 Indsendelse af procedurer for anvendelse af medicin og hjælpestoffer efter 1. april 2005, der overholder amtets kvalitetskrav.
2-årig forsøgsperiode	Vilkår 5.3.4 Udføre egenkontrolprogram på 26 prøvedøgn i hver af de 2 forsøgsår
Før opstart af 2-årig forsøgsordning	vilkår 5.2.10 Tilsende amtet skema/graf til aflæsning af vandføring ud af dambruget.

4.2 Indberetning

1.februar	Vilkår 5.1.8 Driftsjournalen skal opgøres én gang om året pr. 31 december. Resultatet skal sendes til Ringkøbing Amt med de i bilag 6 beskrevne oplysninger inden den 1. februar det efterfølgende år.
En måned før udbringning	Vilkår 5.10.5 og vilkår 5.10.6 Slamdepotet skal tømmes mindst en gang årligt. Mindst en måned før udbringning af slam til jordbrugsformål skal der udtages en repræsentativ prøve af slammet, og analyseresultaterne fremsendes til Ringkøbing Amt direkte fra laboratoriet. Prøven analyseres for: <ul style="list-style-type: none"> - Tørstof, % af vådvægt (TS) - Massefylde, kg/l slam - Kvælstof, g/kg TS - Fosfor, g/kg TS - Cadmium, mg/kg TS - Nikkel, mg/kg TS

4.3 Foranstaltninger uden tidsfrist

<p>Når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet</p>	<p>Vilkår 5.1.9</p> <p>Driftsjournalen skal på forlangende forevises tilsynsmyndigheden. Den skal opbevares mindst 5 år efter afslutningen. Tilsynsmyndigheden kan forlange udskrift af driftsjournalen.</p> <p>Vilkår 5.6.1, vilkår 6.7.1 og vilkår 5.8.1</p> <p>Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, er dambruget forpligtet til, at foretage foranstaltninger til afhjælpning af støj, vibrationer og lugtgener fra anlægget.</p>
---	--

5 Faunaklassefastsættelse efter DVFI

Ringkjøbing Amt benytter Dansk Vandløbsfaunaindeks (DVFI) til biologisk bedømmelse af vandløbsstationer ved dambrug.

5.1 Indledning

Miljøstyrelsen udgav i 1998 vejledning nr. 5, Biologisk bedømmelse af vandløbskvalitet. Vejledningen omhandler Dansk Vandløbsfaunaindeks (DVFI), som er en ny metode til biologisk bedømmelse af vandløbskvalitet. Metoden erstatter den hidtidige officielle vejledning udarbejdet af Landbrugsministeriet i 1970.

Formålet er dels at angive retningslinier for et tilstrækkeligt ensartet tilsyn i alle amter, dels ud fra den fundne biologiske tilstand at kunne vurdere, hvorvidt målsætningerne for vandløbene er opfyldt.

I brev af 1. september 1998 henstiller Miljøstyrelsen til amterne at anvende Dansk Vandløbsfaunaindeks specielt ved tilsynet med ferskvandsdambrug. Miljøstyrelsen vurderer, at der fremover kan forventes problemer i eventuelle retssager, såfremt andre metoder anvendes.

På denne baggrund har administrationen besluttet, at alle vandløbsbedømmelser ved dambrug udført efter den 1.1.1999 skal udføres i henhold til vejledningen.

I dette notat beskrives Dansk Vandløbsfaunaindeks kort, og der gøres rede for, hvilke konsekvenser indførelsen af indekset har haft for vandløbstilsynet i Ringkjøbing Amt.

5.2 Baggrund

Siden 1971 er der udført biologisk bedømmelse af vandløbene i Ringkjøbing Amt. I hele perioden er forureningsgraden blevet bedømt på baggrund af Landbrugsministeriets vejledning fra 1970, der beskriver vandkvaliteten med hensyn til organisk forurening (saprobiesystemet).

Frem til 1987 er bedømmelserne udført i felten og smådyrsfaunaen kun bestemt ned til større grupper som slørvinger, døgnfluer osv. Dette var fuldt tilstrækkeligt til at udskille de stærkt forurenede strækninger, hvilket var hovedformålet på dette tidspunkt.

Efter 1987 er en meget stor del af prøverne udsorteret og bestemt i laboratoriet, hvilket betyder, at der ligger detaljerede smådyrsfaunalister til grund for vurderingen af forureningsgraden. Bedømmelser er således udført på et højt

fagligt niveau, hvilket har haft stor betydning specielt i sager omkring dambrugs påvirkning af vandløbene.

5.3 Formål med indførelse af Dansk Vandløbsfaunaindeks (DVFI)

Et meget væsentligt formål ved indførelse af DVFI er, at der nu foreligger en standardiseret, reproducerbar metode til bedømmelse af vandløbs økologiske tilstand ud fra smådyrsfaunaen. Herved imødegås den kritik der har været af, at amterne har brugt forskellige bedømmelsesmetoder.

Endvidere er det nu muligt at angive den biologiske tilstand i alle typer vandløb og vurdere hvorvidt målsætningen er opfyldt.

5.4 Kort beskrivelse af Dansk Vandløbsfaunaindeks (DVFI)

5.4.1 Faunaklasse og forureningsgrad

Dansk Vandløbsfaunaindeks omfatter en standardiseret prøvetagning, sortering og bearbejdning af indsamlede prøver samt fastsættelse af "faunaklasse" ud fra faunasammensætningen. Faunaklassen er en indekssværdi for vandløbets biologiske tilstand (vandløbskvaliteten). Indekssværdien angives med et heltal fra 1 til 7, og aflæses i et skema ud fra de smådyr, som er fundet i prøven. Resultatet af bedømmelsen er ikke kun et udtryk for effekten af forurening med organisk stof, men et integreret billede af tilstanden i vandløbet, hvori de fysiske forhold og en eventuel okkerbelastning også indgår.

Ved indførelse af DVFI bedømmes vandløbets biologiske tilstand på en skala fra 1 til 7 hvor faunaklasse 1 angiver et ensidigt eller manglende dyreliv, mens faunaklasse 7 angiver et meget varieret dyreliv.

Faunaklasse 7,6,5 og 4 rummer en smådyrsfauna der respektivt svarer til den fauna der findes ved de hidtil anvendte forureningsgrader I, I-II, II og II-III.

Derimod er der ikke nødvendigvis en sammenhæng mellem faunaklasse 3,2,1 og forureningsgraderne III, III-IV og IV. Faunaklasse 3,2 og 1 beskriver, at der er en meget fattig fauna eller ensidigt dyreliv, som enten kan skyldes stærk organisk forurening, meget dårlige fysiske forhold, okkerbelastning eller forgiftning, mens forureningsgraderne III, III-IV eller IV er udtryk for en meget kraftig organisk forurening. Hidtil har stærkt okkerbelastede, forgiftede eller vandløb med meget dårlige fysiske forhold fået betegnelsen "kan ikke bedømmes efter saprobiemetoden pga. okker/forgiftning eller fysiske forhold".

5.4.2 Optimal faunaklasse og målsætningsklasse

For at skabe sammenhæng mellem faunaklasse og vandløbsmålsætning er indført begreberne "optimal faunaklasse" og "målsætningsklasse". For hver prøvetagningslokalitet fastlægges den faunaklasse, der er optimal for vandløbsstationen vurderet ud fra vandløbets fysiske forhold, vandkvalitet, opland og målestationens placering i vandløbssystemet. Den optimale tilstand er den, som ville kunne opnås ud fra de naturgivne forhold og uden påvirkning fra menneskelige aktiviteter.

Desuden fastsættes målsætningsklassen, som er den tilstand, der som minimum skal være opfyldt før målsætningen kan anses for opfyldt. Den optimale fauna-klasse og den ønskede målsætningsklasse vil ikke altid være ens, når et vandløb er påvirket af menneskelige aktiviteter.

5.5 Regionplan 2001

Ved vurdering af om målsætningen er opfyldt i henhold til Regionplan 2001 anvendes tabel 9, således at hvor kravet i Regionplan 1997 er forureningsgrad II er kravet til faunaklassen 5 osv.

Målsætning	Forureningsgrad	Faunaklasse
A	I-II	6 -7
B0	II	5
B1	II	5
B2	II	5
B3	II-III	4
C	II-III	4
D	II-III	4
E	II-III	4

Tabel 9. Mindstekrav til faunaklasse i Regionplan 2001. Desuden er angivet sammenhæng mellem forureningsgrad og faunaklasse.

Ved udarbejdelse af Regionplan 2001 er der for hver enkelt prøvetagningsstation fastsat en målsætningsklasse i stedet for en forureningsgrad (saprobiegrad). De nye fastsatte målsætningsklasser kan godt afvige fra de tidligere generelt fastsatte krav til forureningsgrader, idet der nu tages mere individuelt hensyn til hvert enkelt vandløb. For nogle B1 vandløb kan målsætningsklassen således være faunaklasse 6 i stedet for det generelle krav - faunaklasse 5 (forureningsgrad II).

5.5.1 Afvigelser fra Dansk vandløbsfaunaindeks (DVFI)

I forbindelse med udviklingen af Dansk Vandløbsfaunaindeks er det vist, at indeksværdien ikke altid er i overensstemmelse med en faglig subjektiv vurdering. Analysearbejdet tydede på, at ca. 25 -30% af indeksværdierne vil være en faunaklasse forskellig fra den faglige vurdering. Faunaklassen (indeksværdien)

kan ikke ændres og skal generelt lægges til grund i administrative afgørelser, og altid ved generelle opgørelser over vandløbenes biologiske tilstand.

I vejledningen er anført, at hvis der er væsentlige faglige grunde, der taler imod at anvende den beregnede faunaklasse i forbindelse med en administrativ afgørelse, skal dette særskilt begrundes for hver enkelt faunaliste. Dette kan f.eks. være tilfældet ved punktkilder i større gode vandløb, hvor der findes rentvandsarter, som bevirker, at faunaklassen bliver f.eks. 5 eller 6, samtidig med at der er en stor forekomst af forureningstålende organismer, som viser der en betydelig organisk belastning, hvorfor målsætningen ikke kan siges at være opfyldt. I disse tilfælde er det vigtigt at have så fuldstændig og detaljeret artsliste som muligt, både opstrøms og nedstrøms punktkilden og kendskab til de faktiske substratforhold.

5.6 Atypiske vandløbsstræk

Når forureningen med organisk stof skal fastsættes i vandløb, hvor faunaen er forarmet af andre forhold end organisk forurening, vil informationerne i de indsamlede prøver være mere begrænsede. Sådanne forhold er mere reglen end undtagelsen i administrationens rutinemæssige tilsynsarbejde. Som eksempler kan nævnes okkerbelastede og regulerede vandløb. Normalt vil det alligevel være muligt at fastsætte en sikker forureningsvurdering i sådanne vandløb, når blot situationen ikke er ekstrem. Forureningsvurdering i atypiske vandløb er således ikke principielt forskellig fra bedømmelser i typiske vandløb. Bedømmelserne bygger på forekomsten af saprofiler og på graden af deres eventuelle dominans. Til karakterisering af forureningsbelastningen med organisk stof vil smådyrsfaunaen af praktiske årsager blive delt op i 4 grupper - efter dyrenes reaktion på forureningsniveauet. De vigtigste dyregrupper, der anvendes i Ringkjøbing Amt fremgår af tabel 10. Denne liste bliver suppleret og eventuelt ændret i takt med, at erfaringerne bliver større.

Gruppernes betegnelser og - egenskaber er som følger:

- Rentvandsindikatorer:

Følsomme dyr, som ikke kan trives på steder belastet med organisk stof.

- Tolerante rentvandsdyr:

Dyr med en mindre grad af tolerance overfor organisk forurening. Stærk belastning og længere perioder med kraftigt ildtsvind vil eliminere de fleste dyr fra denne gruppe.

- Tolerante dyr:

Bilag

Dyr hvis forekomst ikke er specielt reguleret af organisk forurening. Gruppens økologiske bredde er større end for tolerante rentvandsdyr. Dyrene blive favoriseret af svag organisk forurening, men elimineres ved de kraftigste belastninger.

- Saprophyler:

Dyr der favoriseres af organiske udledninger. Nogle af dyrene vil dog ikke trives ved de største belastninger. Dyr med hæmoglobin vil kunne have masseforekomst ved kraftig forurening, selv hvor forholdene periodevis er iltfrie.

Rentvandsindikatorer	Tolerante rentvandsdyr	Tolerante dyr	Saprophyler
Dugesia gonocephala	Elodes minuta gr.	Glossiphonia sp.	Naididae
Baetis niger	Hexatominæ	Piscicola geometra	Tubificidae
Ephemera sp.	Ephemera ignita	Gammarus pulex	Lumbricidae
Amphinemura sulcicollis	Leptophlebia sp.	Baetis rhodani	Erpobdella sp.
Nemurella picteti	Paraleptophlebia sp.	Baetis vernalis	Helobdella sp.
Protonemura sp.	Taeniopteryx nebulosa	Caenis sp.	Asellus aquaticus
Leuctra sp.	Amphinemura standfussi	Nemoura cinerea	Hydropsyche angustipennis
Isoperla sp.	Nemoura avicularis	Orthocladinae	Psychoda sp.
Heptagenia sulphurea	Elmis aenea	Rhyacophila nubila	Potthastia longimanus
Perlodes microcephala	Sialis fuliginosa	Hydropsyche pellucidula	Chironomus sp.
Isoptena sericornis	Sialis nigripes	Hydropsyche siltalai	Microtendipes sp.
Brachycersus harricella	Polycentropus sp.	Molannidae	Micropsectra sp.
Elodes marginata	Lype sp.	Limnephilidae	Sialis lutaria
Limnius volckmari	Beraeidae	Dicranota sp.	Dendrocoelum lacteum
Hydropsyche silfvenii	Brachycentridae	Odagmia sp.	Sphaerium corneum
Lepidostoma hirtum	Ecclisopteryx dalecarlica	Simulium noelleri	
Sericostomatidae	Athripsodes albifrons	Wilhelmia sp.	
Silo sp.	Goera pilosa	Diamesa insignipes	
Eusimulium costatum	Eusimulium	Lymnaea sp.	
Prodiamesa rufovittata	Simulium morsitans		
Potthastia gaedii	Simulium reptans		
Robackia demijerei	Atherix sp.		
Epiocladus flavens	Brillia longifurca		
	Ancylus fluviatilis		
	Heptagenia fuscogrisea		

Tabel 10. Vandløbsdyr der anvendes til forureningsgradsbedømmelse i Ringkjøbing Amt. Dyrene er fordelt i grupper i relation til deres følsomhed overfor udledning af let nedbrydeligt organisk stof.

6 Driftsjournalens indhold

Driftsjournalen skal opgøres én gang om året pr. 31 december. Resultatet skal sendes til Ringkjøbing Amt inden 1. februar det efterfølgende år.

Driftsjournalen skal på forlangende forevises tilsynsmyndigheden. Den opbevares mindst 5 år efter afslutningen.

Følgende punkter skal beskrives i dambrugets driftsjournal,

- ❖ Foderforbruget med opgørelse for hver fodertype for sig (herunder fodertype, mængde og periode).
- ❖ Ved brug af hjælpestoffer skal årsag til behandling, behandlingstidspunkt, behandlingsmåde og anvendte mængder indføres i driftsjournalen.
- ❖ Ved brug af medicin skal årsag til behandling, behandlingstidspunkt, behandlingsmåde og anvendte mængder af medicin eller medicinfoder indføres i driftsjournalen. Besøgsrapport skal opbevares sammen med driftsjournalen.
- ❖ Startbestand af fisk og foderbeholdning ved årets begyndelse.
- ❖ Bestand af fisk og foderbeholdning opgjort en gang om måneden.
- ❖ Slutbestand af fisk og foderbeholdning ved årets slutning.
- ❖ Tilgang af fisk (herunder tidspunkt, mængde og art).
- ❖ Afgang af fisk ved salg (herunder tidspunkt, mængde og art).
- ❖ Afgang af døde fisk (herunder mængde, art og opgørelsesperiode).
- ❖ Indkøb af foder med angivelse af fodertype. Foderets sammensætning skal kunne dokumenteres med varedeklaration eller analyseresultater fra autoriseret laboratorium.
- ❖ Tidspunkt for oprensning af kanaler og fiskedamme.
- ❖ Tidspunkt for oprensning af slamdepot. Den oprensede mængde slam skønnes. Inklusiv oplysning om endelig deponering for slam.
- ❖ Dambrugets egenkontrol.

Bilag

- ❖ Yngelproduktion med angivelse af antal eller mængde moderfisk og mængden af yngel. Opgørelsen foretages ved gydningens påbegyndelse og yngelperiodens slutning.
- ❖ Vandforbrug. Opgørelsen skal ske mindst en gang om måneden. Vandforbrug skal altid opgøres samtidig med gennemførelsen af egenkontrollen.
- ❖ Returpumpning (herunder periode, mængde og årsag).

7 Ansøgning med supplerende oplysninger

8 VVM-screening

Dato for screening 30. april 2003

Notat om

VVM-screening i forbindelse med ombygning og udvidelse af den årlige fodertilladelse på Abildtrup Dambrug (Videbæk Kommune).

i henhold til bilag 3. i bkg. nr. 428 af 2. juni 1999 (samlebekendtgørelsen)

Dansk Dambrugerforening har på vegne af dambrugsejer Keld Jensen, Dørslundvej 92, 7330 Brande den 24. april 2003 søgt om miljøgodkendelse af Abildtrup Dambrug efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5 § 33. Ansøgningen indebærer en udvidelse af foderforbruget fra 205 til 410 tons/år for en 2-årig forsøgsperiode (jf. bekendtgørelse om modeldambrug). Endvidere søges om tilladelse til ombygning til et intensivt recirkuleret betonanlæg (modeldambrug type 3A) med udvidede renseforanstaltninger – samt et nyt kummehus.

Screening vedr. ejendom:

Abildtrup Dambrug - matr. nr. 1cg Abildtrup By, Vorgod Sogn

ejet af:

Keld Jensen, Dørslundvej 92, 7330 Brande

Screeningen foretages på baggrund af "Bekendtgørelse om supplerende regler i medfør af lov om planlægning (Samlebekendtgørelse) Miljø- og Energimin. bek. nr. 428 af 2. juni 1999".

De kriterier, der skal anvendes ved vurderingen af, om et anlæg kan få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 3, stk. 2 og 3 i ovennævnte bekendtgørelse, gennemgås i det følgende.

1) Projektets karakteristika

Projektets karakteristika skal især ansues i forhold til:

- **projektets dimensioner**

Abildtrup Dambrug miljøgodkendes med en udvidet foderkvote på 205 tons årligt. Dvs. fodertilladelsen forøges fra de nuværende 205 tons/år til 410 tons/år i en 2-årig forsøgsperiode, der igangsættes senest 1. juli 2004.

Efter udløbet af forsøgsperioden fastsættes det fremtidige foderforbrug efter reglerne i bekendtgørelse om modeldambrug. (bek. nr. 923 af 8. november 2002).

Dambruget ombygges indenfor det eksisterende dambrugsareal til et "modeldambrug type 3A" jf. specifikationerne i bekendtgørelse om modeldambrug. Dambruget ombygges til et recirkuleret betonanlæg med slutrensning i etablerede plantelaguner. Øvrige renseforanstaltninger består af UV-lys, slamkegler, kontakt- og biologiske filtre.

- **kumulation med andre projekter**

Projektet sker inden for eksisterende produktionsmæssige rammer for Abildtrup Dambrug.

Der er ikke kendskab til, at andre virksomheder i nærområdet udvider med øget belastning af Vorgod Å, derimod vil den ændrede produktion medføre, at den resulterende udledning af organisk stof reduceres, mens udledningen af fosfor er neutral ift. den hidtidige drift med dambrugets traditionelle indretning.

Der gives i en 2-årig forsøgsperiode tilladelse til en N-udledning, der potentielt er større end ved dambrugets hidtidige drift.

Der er i forvejen en række dambrug placeret ved Skjern Å op- og nedstrøms Abildtrup Dambrug. I Vorgod Å ligger Nr. Vium Dambrug placeret nedstrøms Abildtrup Dambrug.

- **anvendelsen af naturressourcer**

Projektet vurderes i henhold til situationen med dambrugets drift med 205 tons/år og indrettet efter dambrugsbekendtgørelsens krav.

Dambrugets vandforsyning flyttes ned til dambruget (borings-, dræn- og overfladevand). Vandindtaget reduceres fra de nuværende ca. 500 l/s fra Vorgod Å til 61,5 l/s bestående af dræn-, borings- og overfladevand.

- **forurening og gener**

Ansøger oplyser, at

- der forventes et fremtidigt lavere medicinforbrug ved stabile opdrætsforhold og minimeret smittespredning.
- der ikke skabes luftforurening af betydning.
- støjgener minimeres ved at afskærme kapselblæsere.
- lugtgener forhindres ved at opbevare døde fisk i lukket beholder.
- stofudledninger ift. vandløbets medianminimumsvandføring (910 l/s) udgør ca 50% af dambrugsbekendtgørelsens kravværdier for alle stofparametre.
- slam afhændes til gødningsformål

Amtet udtaler:

Det ansøgte projekt vil betyde, at den resulterende fosfortransport vil være neutral ift. hidtidig drift, samtidig med at udledningen af organisk stof reduceres. Målinger af spildevand fra dambrug, udført af DMU på Døstrup Dambrug, har vist at op mod 90 % af organisk stof fra dambrug nedbrydes det første døgn i en BI₅-analyse. Det betyder at den forøgede opholdstid for produktionsvandet, der fremkommer ved formindsket vandindtag kan beregnes at medføre en øget intern omsætning af organisk stof, der langt modsvarer produktionsstigningen. Det vurderes tillige, at der ikke vil være nogen væsentlig ændring med hensyn til støj og lugt. Slam vil blive udbragt efter slambekendtgørelsens regelsæt.

Der vil i en 2-årig periode være en risiko for en merudledning af kvælstof, men denne risiko forventes ikke særligt stor, idet biologiske filtre i projektet i sagsbehandlingen ikke er tillagt nogen rensegrad for kvælstoffjernelse på trods af at der forventes en betydelig, men for nuværende udokumenteret fjernelse.

- **risikoen for uheld, navnlig under hensyn til de anvendte stoffer og teknologier**

Dambruget er indrettet med henblik på at stabilisere dambrugets opdrætsforhold og derved bl.a. minimer sygdomstilfælde. Dambruget etablerer en række procedurer og sikkerhedssystemer til forebyggelse og håndtering af driftsuheld.

2) Projektets placering

Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan blive berørt af projekter, skal tages i betragtning, navnlig:

- **naturressourcernes relative rigdom, kvalitet og regenereringskapacitet i området**

§3 områder - hede, overdrev, eng, mose, sø og vandløb.

Abildtrup Dambrug ligger ved Vorgod Å der er §3 beskyttet jf. naturbeskyttelsesloven. Vandløbet er målsat B1 og B2 omkring dambruget.

- **det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:**

a) vandløb

Det vurderes at Vorgod Å ikke må belastes med organisk stof i større omfang, end det er sket ved den hidtidige drift, da vandløbet er B målsat. Modeldambrug type 3 A har en mindre organisk udledning end traditionelle dambrug.

Bilag

Dambruget er stillet overfor skærpede krav til vandets iltindhold (70 % iltmætning ud af dambruget) – samt tidsbegrænsede procedurer for anvendelse af medicin og hjælpestoffer (til 31. marts 2005).

Vorgod Å opfylder sin målsætning op- og nedstrøms dambruget. Strækningen er målsat til faunaklasse 5, men de senere år har den biologiske vandløbskvalitet kunne bestemmes til faunaklasse 5-7 (Dansk Vandløbsfaunaindeks).

b) fjorde

Skjern Å udmunder i Ringkøbing Fjord. Projektet medfører ikke en øget belastning af fjordmiljøets dyre- og plantearter da udledningen ikke forøges. Dog kan der i en 2-årig forsøgsperiode være en forøget kvælstofudledning.

c) vådområder

Der sker ikke påvirkninger af §3 områder ift. nuværende tilladelse.

d) grundvand

Dambruget har ansøgt om en vandindvindingstilladelse på 61,5 l/s. Ansøgning under behandling.

f) områder, der er registreret, beskyttet eller fredet ved national lovgivning, EF-fugle beskyttelsesområder og habitatområder.

Ringkøbing Fjord er udpeget som Ramsar- , EF-fuglebeskyttelsesområde og EF-habitatområde.

Abildtrup Dambrug udleder til Skjern Å som munder ud i Ringkøbing Fjord.

Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområde.

EF-fuglebeskyttelsesområde er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU.

EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder må ikke kunne forringe området naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. I Ramsarområder skal beskyttelsen af områderne tillige fremmes.

g) områder, hvor de fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet

Dele af Ringkøbing Fjord har ikke målsætningsopfyldelse pga. for store næringsstofforureninger.

h) tætbefolkede områder

Ejendommen ligger i et tyndt befolket område øst for Barde.

i) vigtige landskaber set ud fra et historisk, kulturelt, arkæologisk, æstetisk eller geologisk synspunkt

Ingen nye arealer er indgået i projektet.

3) Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

De potentielle væsentlige virkninger af projekter skal ses i relation til de kriterier, der er anført under 1 og 2 ovenfor og navnlig under hensyn til:

- **påvirkningernes omfang (geografisk område og omfanget af personer, der berøres)**

Der vurderes, at være en positiv effekt af det reducerede vandindtag med meget forbedret faunapassage i Vorgod Å.

- **påvirkningens grænseoverskridende karakter**

Det er vurderet, at udvidelsen ikke er af en sådan omfang at påvirkningens karakter er grænseoverskridende.

- **påvirkningsgrad og –kompleksitet**

Det er vurderet, at påvirkningsgraden og –kompleksiteten ikke er af et sådant omfang, at udvidelsen vil få negativ indflydelse på miljøet, derimod vil der være positive effekter.

- **påvirkningens sandsynlighed**

Det er ikke sandsynligt, at projektet vil påvirke det omgivne miljø. Der er vurderet, at projektet vil forbedre levestederne for nogle af de arter som indgår i Habitatdirektivets udpegningsgrundlag. Især laks vil få bedre vandringmuligheder i Vorgod Å. Resterende arter vil få forbedrede levevilkår pga. reducerede udledninger af organisk stof.

Projektet vurderes endvidere ikke at medføre væsentlige større gener i området i form af trafik, landskabsmæssige hensyn, støj, lugt og vibrationer.

- **påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet.**

Påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet vil ikke være af sådan omfang at anlægget vil få **væsentlig** indflydelse på miljøet.

Konklusion:

Amtet vurderer, at en ombygning og udvidelse af foderforbruget med 205 t/år på Abildtrup Dambrug ikke er VVM-pligtig. Dette begrundes med, at udvidelsen vurderes udledningsneutral for fosfor, begrænsende for udledningen af organisk stof og begrænser en risiko for en forøget kvælstofudledning til 2 år (jf. bekendtgørelse om modeldambrug og Dambrugsudvalgets anbefalinger af 7. marts 2002).

Der skabes forbedrede faunapassageforhold i vandløbssystemet pga. et reduceret vandindtag. Endvidere skabes der bedre iltforhold i vandløbet.

De etablerede ombygninger på dambrugsarealet (kummeanlæg) vurderes ikke at have negative landskabelige konsekvenser. I øvrigt vurderes etableringen af plantelaguner, at være en landskabelig forbedring ift. de gamle produktionsdamme med et mindre relateret aktivitetsniveau på de ånære omgivelser.

Det vurderes endvidere, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med lugt, vibrationer og støj.

9 Miljøstyrelsens forslag til vandkvalitetskriterier incl. brev af 9. oktober 2002 til amterne.

10 Afgørelse om ændret udløbsafgitring

Amtet har i forbindelse med miljøgodkendelsen truffet afgørelse om udløbsafgitring iht. bekendtgørelse om åleparas, ungfiskesluser samt afgittringer i ferske vande (bek. nr 1018 af 12. december 2002).

Vilkår

- Udløbsvand fra dambruget skal, ved overgang til drift som modeldambrug, ske via hulplade placeret 3 cm over belufterblokke med vandret placerede rør.
- Bund af belufterblokke skal hævet over åens normale vandoverflade.
- Der skal anvendes et antal "bioblokke", så der opnås en samlet overflade på mindst 1,5 m².

Det anbefales, at bioblokkene opstilles på langs af vandløbet.

Afgørelsen vil

- hindre at fisk (herunder glasål) og vandløbssmådyr kan trænge ind på dambrugets produktionsareal og vil minimere effekten af "falsk lokkestrøm" for opstrøms vandrende fisk.
- opilte dambrugets afløbsvand.

Det er fremover ikke målsætningen (jf. ansøgningen) at dambruget skal anvende åvand i produktionen. Hvis der bliver behov for supplerende indtag af åvand, skal amtet træffe afgørelse om passende afgittring omkring pumpesump.